

*ustanovljeno
leta 1992*

*Društvo slovensko-avstrijskega prijateljstva
Verein der Slowenisch-Österreichischen Freundschaft
Ljubljana*

*gegründet im
Jahre 1992*

»SREČNO, SOSED! – SERVUS, NACHBAR!«

ZBORNİK

25 LET – JAHRE

**DRUŠTVO
SLOVENSKO-AVSTRIJSKEGA
PRIJATELJSTVA
1992–2017**

NAGOVORI IN POROČILA

GRUßWORTE UND BERICHTE

Izdalo
Društvo slovensko-avstrijskega prijateljstva
Erjavčeva 26, 1000 Ljubljana

E-pošta: lovro.sodja@guest.arnes.si

Zanj: Predsednik Lovro Sodja, prof.

Uredil: Lovro Sodja

Oblikovanje in tisk: Nonparel d. o. o.

Naklada: 160

Ljubljana, februar 2018

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

061.2:327(497.4:436)(091)

DRUŠTVO slovensko-avstrijskega prijateljstva (Ljubljana)

Zbornik : 25 let, Jahre : Društvo slovensko-avstrijskega
prijateljstva : 1992-2017 : nagovori in poročila = Grußworte und
Berichte / [uredil Lovro Sodja]. - Ljubljana : Društvo slovensko-
avstrijskega prijateljstva, 2018

ISBN 978-961-288-259-4

1. Sodja, Lovro
293697280

UVODNA BESEDA PREDSEDNIKA DSAP LOVRA SODJE

Četrto stoletje je kar dolga doba, tudi za naše Društvo slovensko avstrijskega prijateljstva, ki ga je l. 1992 v Ljubljani ustanovila skupina slovenskih razumnikov, ki je bila že tedaj povezana z našimi sosedi v Avstriji. »Društvo je bilo ustanovljeno že v samostojni Sloveniji aprila 1992 z namenom, da pomaga razvijati dobrososedske odnose in sodelovanje med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo ter s svojim delovanjem spodbuja in krepi osebne stike med Slovenci in Avstrijci na šolskem, kulturnem, športnem, gospodarskem in znanstveno raziskovalnem področju«, je ob 20. letnici zapisal v Zborniku društva »Srečno, sosed – Servus, Nachbar!« prvi predsednik društva dr. Jože Kušar. Med ustanovitelji društva je bil tudi ing. Jože Strgar,

nekdanji ljubljanski župan, ki je z ženo Olgo še danes naš član. V društvo se je ob ustanovitvi včlanil tudi dr. Andrej Umek, nekdanji minister za znanost in tehnologijo ter nekdanji minister za okolje in prostor, ki je tudi še danes naš aktivni član. Dr. Kušarja je leta 2001 nasledil ing. Jože Jeraj, ki je bil dolgoletni generalni konzul Republike Slovenije v Celovcu in je danes častni predsednik društva. Od leta 2007 do leta 2011 je društvo vodil žal lani umrl dr. Peter Vencelj, minister za šolstvo in šport v prvi slovenski vladi in kasneje državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu. Kot našega častnega predsednika društva smo ga januarja 2017 pokopali na kranjskem pokopališču. Ustanovni član društva je bil tudi prof. Peter Fister. Leta 2011 sem podpisani kot nekdanji tajnik društva prevzel vodenje društva in ga vodim drugi mandat. Podpredsednik društva je Aleš Mižigoj, najstarejši še zaposleni Slovenec, blagajničarka je Damjana Pangerčič.

V tem poročilu želim povzeti predvsem medsebojno sodelovanje med Slovenijo in Avstrijo. Zahvaljujoč sedanji veleposlanici Republike Avstrije v Sloveniji mag. Sigrid Berki sem dobil seznam vseh nekdanjih avstrijskih konzulov in sedaj veleposlanikov od l. 1919 dalje (objavljam na drugem mestu), gospod Rudi Merljak, dolgoletni sekretar na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, mi je pa posredoval imena naših slovenskih državnih sekretarjev in kasneje ministrov za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Ker sem osebno sodeloval z vsemi dosedanjimi avstrijskimi generalnimi konzuli in kasneje z veleposlaniki od leta 1981 dalje, bom pri nekaterih navedel tudi svoje osebno sodelovanje, ki je bilo včasih prav zanimivo. Že l. 1982 sem kot učitelj flavte na slovenski Glasbeni šoli na Koroškem v oddelku Sveče pripeljal svoje koroške učence v Ljubljano na proslavo Kluba koroških Slovencev, ki ga je takrat vodil dr. Bogo Grafenauer, tajnik Kluba je bil Stane Uršič, ki je kasneje postal predsednik Kluba. Takratni avstrijski generalni konzul dr. Georg Weiss (v Ljubljani je služboval od l. 1981–1985) nas je sprejel v avstrijski rezidenci na Štrekljevi cesti v Rožni dolini. Zelo zanimivo je bilo srečanje z dr. Jutto Stefan-Basstl, ki je bila v začetku leta 1992 še generalna konzulka, od 17. aprila 1992 do 1994 pa že veleposlanica, ko je Avstrija povišala konzulat v Ljubljani v veleposlaništvo. V tem času so moji predhodniki tudi ustanavljali naše Društvo slovensko-avstrijskega prijateljstva. Takrat sem s svojo Kulturno agencijo LANE na ljubljanskem gradu organiziral koncert dunajskega ansambla saksofonov, ki ga je vodil slovenski saksofonist Oto Vrhovnik. Na gradu so igrali zunaj na dvorišču, veter je pa tako

močno pihal, da je glasbenikom odnašalo note. Milena Nograšek je za dnevnik Slovenec 12. 7. 1994 v pohvalnem članku tudi napisala: »Res je bila potrebna vsestranska spretnost v pobiranju notnih listov in pripenjanju notnega materiala ...«. No, note sem kot organizator po dvorišču gradu pobiral kar jaz. V svojem članku za koroški Slovenski vestnik sem omenil tudi prisotnost avstrijske ambasadorke.

Zelo dobro sem sodeloval tudi z veleposlanikom dr. Gerhardom Wagnerjem (služboval od 1994–2000), ki je žal leta 2011 prekmalu umrl. Od l. 2001 do 2005 je bil veleposlanik dr. Ferdinand Mayrhofer-Grünbüchel in nato štiri leta koroški Slovenec dr. Valentin Inzko. Z njim smo, seveda v slovenščini, izredno dobro sodelovali in ga še danes vabimo na naše prireditve, ponosen sem, da mi je prav on decembra 2005 v avstrijski rezidenci v Ljubljani izročil visoko avstrijsko odlikovanje »Avstrijski častni križ za znanost in umetnost« - »Österreichische Ehrenkreuz für Wissenschaft und Kunst«, za vse kar sem od leta 1979 dobrega storil za slovensko-avstrijsko sodelovanje.

Tudi z veleposlanikom dr. Erwinom Kubeschem (služboval je od 2009–2012) sva dobro sodelovala, obiskoval je tudi kulturne prireditve, ki sem jih v okviru Kulturne agencije LANE za Avstrijce in za ostala diplomatska predstavništva v Ljubljani organiziral v Ljubljani. Z veleposlanikom dr. Clemensom Kojo (v Ljubljani je služboval od 2012–2016) sva izredno dobro sodelovala, s soprogo Martino sta se udeleževala vseh naših prireditev, pomembnih za slovensko-avstrijsko sodelovanje. Od julija 2016 je avstrijska veleposlanica v Ljubljani mag. Sigrid Berka, s katero smo takoj navezali zelo dobre odnose. Zlasti še, ko sva ugotovila, da je velika ljubiteljica glasbe in da je njen soproj Reinhold Pratschner odličen slikar. Vsi dosedanji avstrijski veleposlaniki so poskrbeli za zadostno sofinanciranje naših vsakoletnih Koroških kulturnih dni v Ljubljani, seveda ob aktivnem sodelovanju vseh kulturnih svetnikov oz. kasneje direktorjev Avstrijskega kulturnega foruma v Ljubljani. Pri tem nam vse potrebne stike z veleposlaništvom omogoča gospa Karin Hojker, asistentka za stike Avstrijskega veleposlaništva od l. 1993. V imenu društva se ji najlepše zahvaljujem!

Ob tem moram omeniti zelo dobro sodelovanje z nekdanjim avstrijskim kulturnim svetnikom mag. Walterjem Simonom iz Koroške in tudi z mag. Maximilijanom Eichingerjem ter seveda tudi s slovensko govorečo Kulturno svetnico in direktorico Avstrijskega Kulturnega foruma, mag. Natascho Grilj, ki je zelo dobro razumela vse naše potrebe. Lani smo se poslovili od direktorice Kulturnega foruma mag. Marie Therese Hermges, ki nam je bila zelo naklonjena in je s svojim možem, tudi avstrijskim diplomatom in z njuno hčerjo obiskovala vse naše skupne prireditve in nam dajala vzpodbude za odlično skupno sodelovanje. Sedaj je direktor Avstrijskega Kulturnega foruma gospod Andreas Pawlitschek, BA.

V Sloveniji so že pred ustanovitvijo svoje države ugotovili, da za boljšo skrb in pomoč Slovincem v zamejstvu in po svetu potrebujemo nek državni organ, ki bi za to skrbel. Tako je prvi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu maja 1990 postal dr. Janez Dular, ki je vršil svojo dolžnost do maja 1992. Kot ministra se ga spomnim, ko sem s svojimi koroškimi učenci flavte leta 1991 sodeloval na skupnem koncertu zamejskih Slovencev v italijanskih Ukvah. Ponosni smo, da je dr. Dular naš dolgoletni član.

Leta 1993 je postal državni sekretar prof. dr. Peter Vencelj, ki je z njemu značilno energijo in vestnostjo zelo odločno vodil ta sekretariat. Spomnim se ga, da je slovenski Glasbeni šoli na avstrijskem Koroškem, katere pedagoški vodja sem bil enajst let, zelo pomagal, da smo lahko prebrodili finančno krizo. Omenil sem že njegove zasluge za naše društvo. Po vrsti državnih sekretarjev, ki so krajši ali daljši čas vodili ta resor v okviru Ministrstva za zunanje zadeve, je Vlada decembra 2004 ustanovila samostojni Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Prvi državni sekretar je za slabo leto postal Franc Pukšič in nato Zorko Pelikan, ki je vodil sekretariat skoraj tri leta. Na podlagi novega

Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja je novembra 2008 postal minister za Slovence v zamejstvu in po svetu prof. dr. Boštjan Žekš, s katerim sem sodeloval že ko je bil predsednik SAZU. Že leta se udeležuje vseh prireditev društva in tudi na drugih glasbenih prireditvah ga pogosto srečujemo. Leta 2012 ga je za dobro leto zamenjala gospa Ljudmila Novak. Tudi sedaj se na vabilo udeležuje vseh naših koncertov v okviru Koroških kulturnih dni. Tudi ministrica Tina Komel je svojo dolžnost opravljala le slabo leto, od februarja 2014 je minister za Slovence v zamejstvu in po svetu gospod Gorazd Žmavc. Vsa štiri leta našega sodelovanja z njim so izredno plodna, že tri leta odpira naše Koroške kulturne dneve v Ljubljani in sodeč po odzivih v javnosti zelo dobro povezuje vse Slovence po svetu. Celoten seznam vseh sekretarjev in ministrov za Slovence v zamejstvu in po svetu navajam posebej.

Moj uvod bi bil predolg, če bi povzel vse, kar smo v 25-tih letih naredili v našem društvu za dobre medsosedske odnose, zato bom v posebni prilogi navedel samo pregled vseh organiziranih koncertov, ki smo jih od l. 2004 v okviru Koroških kulturnih dnevov organizirali v Ljubljani. Naj dodam še, da smo v teh letih peljali naše člane v razne znamenite in za slovensko zamejsko kulturo pomembne kraje, naj naštejemo samo nekatere: to so izleti na avstrijsko Koroško (na Vrbsko in Osojsko jezero, izleti po hišah in cerkvah, kjer se nahajajo umetnine slikarja Valentina Omana, bili smo na domu Matije Majerja Ziljskega, v znameniti stolnici pri sv. Hemi/Gurk, šli smo v Sveče k slikarju Goršetu in v Železno Kaplo ter v Lepeno in v Peršmanov muzej), ogledali smo si pa tudi znamenitosti Dunaja, Gradca, Celovca in avstrijske spodnje Štajerske, kjer smo bili v Gornji Radgoni, v Potrni/Laafeld in na Tratah v Muzeju norosti. V Sloveniji smo bili med drugim v Goriških Brdih in na Sveti gori, v Kobariškem muzeju in pri trdnjavi Kluže, v Beli krajini in na Dolenjskem, kjer smo si ogledali muzeje, posvečene usodi slovenskih pregnancev med 2. svetovno vojno. Zahvaljujem se vsem, ki so vodili te izlete. Seveda to ni popoln seznam.

Z našimi partnerskimi društvi smo se srečevali na vsakoletnih Srečanjih društev in klubov slovensko-avstrijskega prijateljstva, kjer so se pa predsedniki oz. predsednice že zelo zamenjali. Sedaj vodi mariborsko društvo prijateljstva prof. dr. Karmen Kopecky, graško društvo »Avstrijsko-slovensko prijateljstvo« vodi (po mnogo prerani smrti mag. Ivanke Gruber) prof. Kasilda Bedenk in celovško Družbo avstrijsko-slovenskega prijateljstva novi predsednik prof. Peter Lexe. S predsednico Kulturnega društva Člen 7 Susanne Weitlaner iz štajerske Potrne, s predsednikoma Klubov koroških Slovencev v Ljubljani Janezom Stergarjem in v Mariboru dr. Danijelom Grafenauerjem ter predsednikom Kluba Korošcev Ljubljana mag. Jankom Araham ohranjamo že tradicionalno odlične stike. Ker dunajska Družba avstrijsko-slovenskega prijateljstva trenutno miruje, smo navezali zelo dobre stike s Herbertom Seherjem, predsednikom upravnega odbora Slovenskega inštituta na Dunaju, ki ima zelo pester program raznih aktivnosti.

Od leta 2004 organiziramo Koroške kulturne dneve v raznih dvoranah Ljubljane. Običajno jih odpiramo z razstavo koroškega slikarja, nato sledi predstavitev novih koroških publikacij, mladinska lutkovna predstava in koncert pevskih zborov in tamburaških skupin. Zahvaljujem se generalni direktorici Cankarjevega doma gospe Uršuli Cetinski, ki nam zadnja leta daje na razpolago Linhartovo dvorano in predsedniku Kluba koroških Slovencev v Ljubljani Janezu Stergarju, ki organizira predstavitev publikacij in lutkovno predstavo. Za sodelovanje pri Koroških kulturnih dnevih se zahvaljujem Krščanski kulturni zvezi (predsednik Janko Krištof) in Slovenski prosvetni zvezi iz Celovca (predsednik August Brumnik), predvsem pa njunima tajnikoma Zalki Kuchling in Janku Malleju, ki ga je lani nadomestil Mitja Rovšek.

Za sodelovanje v vseh teh letih se zahvaljujem tudi vsem članom društva, podpredsedniku Alešu Mižigoju, tudi za finančni prispevek pri pogostitvah po razstavah, posebej blagajničarki Damjani Pangerčič, ki večkrat nadomešča tajnico, članom upravnega odbora Jožetu Jeraju, Janezu Stergarju, Andreju Umeku in Bogdanu Bradaču ter predsedniku in članom nadzornega odbora Lojzetu Leskovšku, Tatjani Lesjak Klun in Mariji Župec. Za sofinanciranje naše dejavnosti se zahvaljujem Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Avstrijskemu veleposlaništvu in Avstrijskemu kulturnemu forumu v Ljubljani ter donatorju družbi MORO & KUNST iz Ljubljane. Zahvaljujem se tudi Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani in njegovi direktorici dr. Sonji Novak Lukanovič, kjer ima naše društvo sedež.

Za nagovore v tem zborniku se zahvaljujem gospodu Gorazdu Žmavcu, ministru za Slovence v zamejstvu in po svetu Vlade Republike Slovenije, gospodu Karlu Erjavcu, podpredsedniku Vlade in ministru za zunanje zadeve Republike Slovenije, dr. Karin Kneissl, Zvezni ministrici za Evropo, integracijo in zunanje zadeve Republike Avstrije ter njeni ekscelenci mag. Sigrid Berki, veleposlanici Republike Avstrije v Ljubljani.

Moje poročilo o dejavnosti našega društva v letu 2017 si lahko preberete na drugih straneh.

Ljubljana, februar 2018

Lovro Sodja, predsednik DSAP Ljubljana

EINLEITENDE WORTE DES VORSITZENDEN LOVRO SODJA ANLÄSSLICH DES 25. JUBILÄUMS DES VEREINS DER SLOWENISCH- ÖSTERREICHISCHEN FREUNDSCHAFT

Ein Vierteljahrhundert ist schon eine beträchtliche Zeit, auch für unseren Verein der slowenisch-österreichischen Freundschaft, der im Jahre 1992 von einer Gruppe Intellektueller in Ljubljana gegründet wurde, die bereits zu jener Zeit mit unseren Nachbarn in Österreich verbunden war. »Der Verein wurde im bereits eigenständigen Slowenien im April 1992 mit der Absicht gegründet, die gutnachbarlichen Beziehungen und die Zusammenarbeit zwischen der Republik Slowenien und der Republik Österreich sowie die persönlichen Kontakte zwischen Slowenen und Österreichern in den Bereichen Schulwesen, Kultur, Sport, Wissenschaft und Forschung mit seinen Aktivitäten zu fördern,« schrieb anlässlich des 20. Jubiläums im Vereinsbulletin »Srečno, sosed – Servus, Nachbar!« der erste Vorsitzende des Vereins Dr. Jože Kušar. Zu den Gründungsmitgliedern zählte auch Ing. Jože Strgar, der damalige Bürgermeister von Ljubljana, der mit seiner Frau Olga noch heute Vereinsmitglied ist. Gründungsmitglied war auch Dr. Andrej Umek, der bis heute ebenfalls aktives Mitglied ist. Dr. Kušars Nachfolger wurde im Jahre

2001 Ing. Jože Jeraj, der langjähriger Generalkonsul der Republik Slowenien in Klagenfurt und nun Ehrenvorsitzender des Vereins ist. In den Jahren 2007 bis 2011 leitete den Verein der leider im Vorjahr verstorbene Dr. Peter Vencelj, Bildungsminister in der ersten slowenischen Regierung und späterer Staatssekretär für die Auslandsslowenen. Als Ehrenvorsitzenden unseres Vereins bestatteten wir ihn im Jänner 2017 auf dem Friedhof in Kranj. Im Jahre 2011 übernahm ich als ehemaliger Schriftführer den Vorsitz des Vereins und leite ihn nun im zweiten Mandat. Der Vizevorsitzende des Vereins ist Aleš Mižigoj, der älteste noch im hohen Alter werktätige Slowene, Kassenwartin ist Damjana Pangerčič.

In diesem Bericht möchte ich insbesondere die Zusammenarbeit zwischen Slowenien und Österreich zusammenfassen. Dank der jetzigen Botschafterin der Republik Österreich in Slowenien Mag. Sigrid Berka hatte ich eine Liste aller ehemaligen österreichischen Konsuln und nun Botschafter von 1919 an (dies veröffentliche ich an anderer Stelle), Herr Rudi Merljak, langjähriger Sekretär im Amt der Regierung der Republik Slowenien für Auslandsslowenen, übermittelte mir die Namen unserer slowenischen Staatssekretäre und später Minister für Auslandsslowenen. Da ich selbst mit allen bisherigen österreichischen Generalkonsuln und später Botschaftern seit 1981 persönlich zusammenarbeitete, werde ich bei einigen auch meine persönliche Zusammenarbeit anführen, die manchmal sehr interessant war. Schon seit dem Jahre

1982 habe ich als Flötenlehrer an der slowenischen Musikschule in Kärnten in der Abteilung Suetschach/Sveče meine Kärntner Schüler nach Ljubljana zur Feier des Klubs der Kärntner Slowenen geführt, den damals Dr. Bogo Grafenauer leitete, der damalige Schriftführer war Stane Uršič, der später Vorsitzender wurde. Der damalige österreichische Generalkonsul Dr. Georg Weiss (in Ljubljana von 1981 bis 1985) hat uns in der Residenz in der Štrekljeva Straße im Stadtteil Rožna dolina in Ljubljana empfangen. Sehr interessant war das Treffen mit Frau Dr. Jutta Stefan-Bastl, die zu Beginn des Jahres 1992 noch Generalkonsulin war und ab 17. April 1992 bis 1994 bereits Botschafterin, nachdem Österreich das Generalkonsulat in Ljubljana zu einer Botschaft umwandelte. Zu der Zeit gründeten meine Vorgänger auch unseren Verein der slowenisch-österreichischen Freundschaft. In jener Zeit veranstaltete ich mit meiner Kulturagentaur LANE auf der Burg von Ljubljana ein Konzert des Wiener Saxofon-Orchesters unter der Leitung des slowenischen Saxofonisten Oto Vrhovnik. Auf der Burg spielten sie draußen im Hof, der Wind blies so stark, dass es den Musikern die Noten davonwehte. Milena Nograšek schrieb für die Tageszeitung Slovenec vom 12. 7. 1994 in einem lobenden Beitrag auch: »Es war wirklich eine besondere Geschicklichkeit beim Auflesen und Befestigen des Notenmaterials erforderlich ...«. Nun, die Noten hatte ich als Veranstalter eigenhändig aufgelesen. In meinem Beitrag für den Kärntner Slowenischen Anzeiger erwähnte ich auch die Anwesenheit der österreichischen Botschafterin. Eine ausgezeichnete Zusammenarbeit hatte ich mit Botschafter Dr. Gerhard Wagner (in Ljubljana 1994–2000), der leider im Jahre 2011 viel zu früh verstarb. Von 2001 bis 2005 war Dr. Ferdinand Mayrhofer-Grünbühel Botschafter in Ljubljana und danach vier Jahre lang der Kärntner Slowene Dr. Valentin Inzko. Mit ihm hatten wir natürlich hervorragend auf Slowenisch zusammengearbeitet und laden ihn auch heute noch jedes Mal zu unseren Veranstaltungen ein. Ich bin stolz darauf, dass gerade er mir in der österreichischen Residenz in Ljubljana im Dezember 2005 das »Österreichische Ehrenkreuz für Wissenschaft und Kunst« verlieh für all das, was ich Gutes für die slowenisch-österreichischen Beziehungen seit 1979 getan hatte. Auch mit Botschafter Dr. Erwin Kubesch (2009–2012) haben wir sehr gut zusammengearbeitet. So besuchte er regelmäßig Kulturveranstaltungen, die ich im Rahmen der Kulturagentur LANE für die Österreicher und für die anderen diplomatischen Vertretungen in Ljubljana organisierte. Mit Botschafter Dr. Clemens Koja (2012–2016) hatten wir eine außerordentlich gute Zusammenarbeit, gemeinsam mit seiner Gattin Martina besuchte

er all unsere Veranstaltungen. Seit Juli 2016 ist die österreichische Botschafterin in Ljubljana Frau Mag. Sigrid Berka, mit der wir in sehr gutem Kontakt sind. Besonders nachdem wir feststellten, dass sie eine große Musikliebhaberin und ihr Gatte Reinhold Pratschner ein ausgezeichnete Maler ist. Alle bisherigen österreichischen Botschafter haben für eine ausreichende Mitfinanzierung der Kärntner Kulturtage in Ljubljana Sorge getragen, selbstverständlich unter aktiver Zusammenarbeit mit allen Kulturattachés bzw. der späteren Leiter des Österreichischen Kulturforums Laibach. Dabei ermöglicht seit 1993 Frau Karin Hojker, Assistentin für Öffentlichkeitsarbeit der Österreichischen Botschaft Laibach, alle notwendigen Kontakte. Im Namen unseres Vereins bedanke ich mich bei ihr!

An dieser Stelle muss ich die sehr gute Zusammenarbeit mit dem ehemaligen Kulturattaché Mag. Walter Simon aus Kärnten und auch Mag. Maximilian Eichinger sowie natürlich auch der slowenisch sprechenden Frau Kulturattaché und Leiterin des Kulturforums Frau Mag. Nataša Grilj erwähnen, die Verständnis für all unsere Anliegen hatte. Im vorigen Jahr haben wir uns von der Leiterin des Kulturforums Mag. Marie Therese Hermges verabschiedet. Auch sie war uns sehr zugeneigt und hat gemeinsam mit ihrem Gatten, der auch österreichischer Diplomat war, und ihrer Tochter alle unsere Veranstaltungen besucht, wobei sie uns immerzu Anregungen zu einer ausgezeichneten Zusammenarbeit gab. Der jetzige Direktor des Kulturforums ist Herr Andreas Pawlitschek, BA.

In Slowenien wurde schon vor der Gründung eines eigenen Staates festgestellt, dass wir für die bessere Betreuung der Slowenen im Ausland eine staatliche Einrichtung benötigen, die dies übernimmt. So wurde Dr. Janez Dular im Jahr 1990 erster Minister für die Auslandsslowenen. Er bekleidete dieses Amt bis Mai 1992. An ihn als Minister kann ich mich erinnern, als ich mit meinen Kärntner Flötenschülern im Jahre 1991 bei einem gemeinsamen Konzert mit den Slowenen aus dem italienischen Ugovizza/Ukve war. Wir sind stolz darauf, dass Dr. Dular langjähriges Mitglied unseres Vereins ist.

Im Jahre 1993 wurde Prof. Dr. Peter Vencelj Staatssekretär. Er führte dieses Sekretariat entschlossen und mit der ihm eigenen Energie und Gewissenhaftigkeit.

Ich kann mich erinnern, dass er der slowenischen Musikschule in Kärnten, deren pädagogischer Leiter ich einige Jahre war, aus einer finanziellen Notsituation geholfen hatte. Ich hatte seine Verdienste für den Verein bereits erwähnt. Nach einer Reihe von Staatssekretären, die dieses Ressort im Rahmen des Außenministeriums für eine bestimmte Zeit geleitet hatten, gründete die Regierung im Dezember 2004 ein eigenständiges Amt der Regierung der Republik Slowenien für Auslandsslowenen. Der erste Staatssekretär wurde für ein knappes Jahr Franc Pukšič und daraufhin Zorko Pelikan, der das Sekretariat nahezu drei Jahre leitete. Auf Grundlage des neuen Gesetzes über die Beziehungen zwischen der Republik Slowenien und der im Ausland lebenden Slowenen wurde im Jahre 2008 Prof. Dr. Boštjan Žekš zum Minister für Auslandslowenen ernannt, mit dem ich bereits zusammengearbeitet hatte, als er noch Präsident der Slowenischen Akademie der Wissenschaft und Künste war. Bereits seit Jahren nimmt er an allen Veranstaltungen des Vereins teil und auch auf anderen Musikveranstaltungen treffen wir uns häufig. Im Jahre 2012 wurde Frau Ljudmila Novak ein gutes Jahr lang seine Nachfolgerin und nimmt auf Einladung an unseren Konzerten im Rahmen der Kärntner Kulturtage teil. Auch Ministerin Tina Komel bekleidete das Amt nur ein knappes Jahr, seit Februar 2014 ist Herr Gorazd Žmavc Minister für Auslandslowenen. In allen vier Jahren unserer Zusammenarbeit war diese sehr fruchtbar, bereits seit drei Jahren eröffnet er unsere Kärntner Kulturtage in Ljubljana und laut den Reaktionen in der Öffentlichkeit trägt er sehr viel zur Verbindung der Slowenen im Ausland bei. Die komplette Liste aller Sekretäre und Minister für Auslandslowenen führe ich gesondert

an. Meine Einleitung wäre zu lang, würde ich alles anführen wollen, was wir in 25 Jahren in unserem Verein für gute nachbarschaftliche Beziehungen getan haben, darum werde ich in einer gesonderten Beilage ausschließlich die Konzerte anführen, die wir seit dem Jahre 2004 im Rahmen der Kärntner Kulturtage in Ljubljana organisiert haben. Ich möchte hinzufügen, dass wir in all den Jahren mit unseren Vereinsmitgliedern Ausflüge an verschiedene bekannte und für die slowenische Kultur jenseits der Grenze bedeutende Orte. So will ich hier nur einige aufzählen: das sind Ausflüge nach Kärnten (zum Wörther- und Ossiachersee, Ausflüge zu Häusern und Kirchen, in denen sich Bilder des Malers Valentin Oman befinden, wir waren im Wohnhaus von Matija Majer Ziljski aus dem Gailtal, im berühmten Dom zu Gurk, in Suetschach/Sveče beim Maler Gorše und in Eisenkapel/Železna kapla sowie in Lepena und im Museum am Peršmanhof), wir haben auch die Sehenswürdigkeiten von Wien, Graz, Klagenfurt und der österreichischen Untersteiermark wie Bad Radkersburg, Laafeld und das Museum des Wahnsinns in Trate besucht. In Slowenien waren wir unter anderem in der Weingegend Goriška Brda und auf dem Sveta Gora, dem Heiligen Berg bei Görz, im Museum von Kobarid und auf der Festungsanlage Kluže, in der Bela Krajina und in der Dolenjska, wo wir uns Museen angesehen haben, die dem Schicksal der slowenischen Vertriebenen aus dem Zweiten Weltkrieg gewidmet sind. Allen, die diese Ausflüge geleitet haben, sei an dieser Stelle gedankt.

Mit unseren Partnervereinen trafen wir uns bei unseren alljährlich Treffen der Vereine der slowenisch-deutschen Freundschaft, bei denen die Vorsitzenden schon oft gewechselt haben. Den Marburger Freundschaftsverein leitet Prof. Dr. Karmen Kopecky, den Grazer Verein der österreichisch-slowenischen Freundschaft leitet (nach dem allzu frühen Tod von Mag. Ivanka Gruber) Prof. Kasilda Bedenk und den Klagenfurter Verein der österreichisch-slowenischen Freundschaft leitet der neue Vorsitzende Prof. Peter Lexe.

Mit der Vorsitzenden des Artikel-VII-Kulturvereins für Steiermark Susanne Weitlaner aus dem steirischen Laafeld, mit der Vorsitzenden des Klubs der Kärntner Slowenen in Ljubljana Janez Stergar und in Maribor Dr. Danijel Grafenauer sowie mit dem Vorsitzenden des Klubs der Kärntner Ljubljana Mag. Janko Arah haben wir schon traditionell hervorragende Beziehungen. Da der Wiener Verein der österreichisch-slowenischen Freundschaft derzeit ruht, haben wir sehr gute Kontakte geknüpft zu Herbert Seher, dem Vorstandsvorsitzenden des Slowenischen Instituts in Wien, das ein buntes Programm verschiedenster Aktivitäten aufweist.

Seit 2004 organisieren wir die Kärntner Kulturtage in verschiedenen Sälen in Ljubljana. Üblicherweise eröffnen wir diese mit der Ausstellung eines Kärntner Malers, darauf folgt die Vorstellung neuer Kärntner Publikationen, eine Vorstellung des Jugendpuppentheaters und ein Konzert der Gesangschöre und der Tamburizzagruppen. Ich bedanke mich bei der Direktorin des Kultur- und Kongresszentrums Cankarjev dom Frau Uršula Cetinski, die uns in den letzten Jahren den Linhart-Saal zur Verfügung gestellt hat und dem Vorsitzenden des Klubs der Kärntner Slowenen in Ljubljana Janez Stergar, der die Vorstellung der Publikationen und des Puppentheaters organisiert. Für die Zusammenarbeit bei den Kärntner Kulturtagen danke ich dem Christlichen Kulturverband (Vorsitzender Janko Krištof) und dem Slowenischen Kulturverband aus Klagenfurt (Vorsitzender August Brumnik), ganz besonders dessen Geschäftsführer Zalka Kuchling und Janko Malle, dessen Nachfolger im vorigen Jahr Mitja Rovšek wurde.

Für die Zusammenarbeit in all den Jahren bedanke ich mich auch bei allen Vereinsmitgliedern, bei Vizevorsitzendem Aleš Mižigoj, auch für den finanziellen Beitrag zur Bewirtung nach den Ausstellungen, besonders bei Kassenwartin Damjana Pangerčič, die häufig auch die Sekretärin vertritt, bei den Mitgliedern des Vorstands Jože Jeraj, Janez Stergar, Andrej Umek und Bogdan Bradač sowie beim Vorsitzenden und den Mitgliedern des Aufsichtsrats Lojze Leskovšek, Tatjana Lesjak Klun und Marija Župec. Für das Mitfinanzieren unsere Tätigkeit danke ich dem Amt der Regierung der Republik Slowenien für Auslandsslowenen, der Österreichischen Botschaft Laibach und dem Österreichischen Kulturforum Laibach, sowie dem Sponsoren der Gesellschaft MORO & KUNST, Goldhandel aus Ljubljana.

Meinen Bericht über die Vereinstätigkeit im Jahr 2017 können Sie auf anderen Seiten lesen.

Für die Grußworte in dieser Festschrift danke ich Herrn Karl Erjavec, Außenminister der Republik Slowenien, Frau Dr. Karin Kneissl, Bundesministerin für Europa, Integration und Äußeres der Republik Österreich, Herrn Gorazd Žmavc, Minister für Auslandsslowenen der Regierung der Republik Slowenien und Frau Mag. Sigrid Berka, Botschafterin der Republik Österreich in Ljubljana.

Ljubljana, Februar 2018

Lovro Sodja,
Vorsitzender des Vereins der
slowenisch-österreichischen
Freundschaft in Ljubljana

UVODNI NAGOVOR

za zbornik ob 25. obletnici ustanovitve Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva

Spoštovane bralke in spoštovani bralci zbornika,

dragi prijatelji in podporniki Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva, ob tako zrelih letih aktivnega delovanja, ki jih doživi le malo društev, z zanimanjem razmišljamo o doslej prehojeni poti. Obletnice so priložnost za obujanje spominov na vse, kar je bilo ustvarjeno in doseženo, ter razmislek o tem, kakšne sledi smo pustili za seboj kot posamezniki ali del skupnosti oziroma združenja. Dobro in koristno je spomniti se izjemnih trenutkov, pomisliti na vse uspehe, naučene lekcije dolgoletnega delovanja in prebujati občutke, ki so nas nekoč prežemali.

Vendar ni samoumevno, da se ob 25. obletnici ustanovitve in tako tudi 25-letnici delovanja Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva lahko spominjamo vsega tega. V ozadju dolgoletnega obstoja so brezpogojen trud, prizadevanja, vztrajnost, energija in želja dati širši družbi dodano vrednost tako, da jo bo ta tudi sposobna prepoznati, sprejeti in z njo živeti. Društvu slovensko-avstrijskega prijateljstva je to vsekakor uspelo, na kar kažejo čedalje kakovostnejši in odmevnejši kulturni in drugi dogodki, ki so prepoznani v medijih in tudi od najvišjih državnih predstavnikov med Slovenci, Avstrijci in v širši javnosti. Prav zadnje je ključnega pomena, da se ljudje zavedajo pomembnosti dialoga med državami in vzdrževanja prijateljskih odnosov, saj so prav ti temelj vsakega drugega sodelovanja na področju kulture, gospodarstva, podjetništva, turizma, regij, politike in še mnogih drugih.

Medsosedske prijateljske odnose je treba vzdrževati na osebni ravni in tudi na najvišjih državnih ravneh, jih ohranjati in poglobljati. Del mozaika meddržavnih odnosov sestavljajo tudi nevladne organizacije, kot je Društvo slovensko-avstrijskega prijateljstva, ki prek kulturnega ustvarjanja oblikuje, ohranja in pogloblja dobre odnose med dvema državama, Slovenijo in Avstrijo, deluje kot podaljšana roka uradne državne diplomacije, ki jo tako dopolnjuje in približuje vsakomur, ter mozaiku dodaja svežino s svojim opazovanjem in razmišljanjem o vsakdanjih dogajanjih.

Obenem gre tudi za pomembno promocijo slovenskega jezika, kulture in tradicije naših rojakov zunaj Slovenije v matični domovini in v Avstriji, kjer živijo in delajo. Vsakoletni Koroški kulturni dnevi kot najodmevnejši dogodek za predstavitev dela in narodne zavesti slovenskih rojakov iz Avstrije v glavnem mestu Slovenije in drugi redni dogodki društva opozarjajo na to, da slovenski kulturno-

-gospodarski prostor presega državne meje in da Slovenci zunaj matične domovine z velikimi napori živijo v duhu slovenskega jezika, kulture in identitete ter jih tako ohranjajo. Skozi dolgoletno proaktivno delovanje Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva v Sloveniji in Avstriji se krepi prepoznavnost in vloga slovenske skupnosti v meddržavnih odnosih in na obmejnih območjih.

Vodstvu Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva na čelu s predsednikom Lovrom Sodjo sporočam, da ohranjate pomembno dediščino in imate veliko odgovornost, zato vam želim, da odločno in dosledno nadaljujete svoje delo ter sledite svojim ciljem in temeljnemu poslanstvu.

Iskrene čestitke ob 25-letnici delovanja vam želim v imenu Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu ter v svojem osebnem imenu.

Gorazd Žmavc,
minister za Slovence v zamejstvu in po svetu

EINFÜHRUNGSANSPRACHE

für den Sammelband zum

25. Gründungsjubiläum des Vereins der

slowenisch-österreichischen Freundschaft

Sehr geehrte Leserinnen und Leser,

Liebe Freunde und Förderer des Vereins der slowenisch-österreichischen Freundschaft,

angesichts der langen Zeit unseres aktiven Bestehens, wie es nur wenige Vereine erleben, reflektieren wir mit Interesse über den bislang zurückgelegten Weg. Jubiläen sind eine gute Gelegenheit, um sich daran zu erinnern, was geschaffen und erreicht wurde, und um darüber nachzudenken, welche Spuren man als Einzelner oder als Teil einer Gemeinschaft hinterlassen hat. Es ist gut und nützlich, sich an einzigartige Momente zu erinnern und an all die Erfolge und gelernten Lektionen und an die Gefühle zu denken, von denen wir einst durchdrungen waren.

Doch es ist nicht selbstverständlich, dass wir uns zum 25. Jubiläum der Gründung und somit auch zum 25-jährigen Wirken des Vereins der slowenisch-österreichischen Freundschaft an all das erinnern können. Im Hintergrund unseres langjährigen Bestehens liegen bedingungslose Anstrengung, Engagement, Beharrlichkeit, Energie sowie der Wunsch, der breiteren Gesellschaft einen Mehrwert zu verleihen, den diese zu erkennen, anzunehmen und mit ihm zu leben vermag. Dem Verein der slowenisch-österreichischen Freundschaft ist dies auf jeden Fall gelungen. Darauf deuten die von immer höherer Qualität und Beachtung geprägten kulturellen und anderen Ereignisse hin, die sowohl von Seiten der Medien als auch von Seiten der höchsten Staatsvertreter unter den Slowenen, Österreichern

und der breiteren Öffentlichkeit Anklang finden. Gerade Letzteres ist von wesentlicher Bedeutung, um zu erreichen, dass sich die Menschen der Wichtigkeit des zwischenstaatlichen Dialogs und der Pflege der freundschaftlichen Beziehungen bewusst werden, denn gerade diese sind die Grundlage jeder anderweitigen Zusammenarbeit in Kultur, Wirtschaft, Unternehmertum, Tourismus, Regionen und Politik sowie in vielen anderen Bereichen.

Gute Nachbarschaftsbeziehungen müssen sowohl auf persönlicher als auch auf höchster staatlicher Ebene gepflegt, erhalten und vertieft werden. Ein Teil des Mosaiks der zwischenstaatlichen Beziehungen bilden auch nichtstaatliche Organisationen, wie der Verein der slowenisch-österreichischen Freundschaft, der über das kulturelle Schaffen die guten Verhältnisse zwischen Slowenien und Österreich bildet, erhält und vertieft, der als verlängerter Arm der offiziellen Staatsdiplomatie fungiert, sie ergänzt und jedem von uns näherbringt, und der dem Mosaik mit seiner Beobachtung und Reflektion des täglichen Geschehens zusätzliche Frische verleiht.

Gleichzeitig geht es auch darum, die slowenische Kultur und Tradition unserer Landsleute außerhalb Sloweniens im Mutterland und in Österreich, wo sie leben und arbeiten, zu propagieren. Die alljährlichen Kärntner Kulturtage als meistbeachtete Veranstaltung zur Präsentation der Arbeit und des nationalen Bewusstseins der slowenischen Landsleute aus Österreich in der slowenischen Hauptstadt und andere regelmäßig stattfindende Veranstaltungen des Vereins weisen darauf hin, dass der slowenische Kultur- und Wirtschaftsraum über die Landesgrenzen hinaus reicht und dass die Slowenen außerhalb ihres Mutterlandes darum bemüht sind, im Geiste der slowenischen Sprache, Kultur und Identität zu leben und sie auf diese Weise zu bewahren. Durch das langjährige proaktive Wirken des Vereins der slowenisch-österreichischen Freundschaft in Slowenien und Österreich kräftigt sich die Erkennbarkeit und Rolle der slowenischen Gemeinschaft in den zwischenstaatlichen Beziehungen und in den Grenzgebieten.

Der Leitung des Vereins der slowenisch-österreichischen Freundschaft unter dem Vorsitz von Lovro Sodja möchte ich sagen, dass Sie ein wichtiges Erbe bewahren und eine große Verantwortung tragen und ich Ihnen deshalb wünsche, dass Sie Ihre Arbeit mit derselben Konsequenz und Entschlossenheit fortsetzen und dass Sie Ihren Zielen und Ihrer grundlegenden Mission treu bleiben.

Im Namen des Amtes für Auslandsslowenen und in meinem eigenen Namen gratuliere ich Ihnen aufrichtig zum 25-jährigen Bestehen.

Gorazd Žmavc
Minister für Auslandsslowenen

Spoštovani predsednik in člani Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva,

prejmite najprej iskrene čestitke ob 25. obletnici društva in hkrati zahvalo za vaša prizadevanja za krepitev sodelovanja in bogatitev odnosov med Slovenijo in Avstrijo. Sosednji državi ter slovenski in avstrijski narod povezujejo dolga skupna zgodovina, skupne vrednote, skupni cilji ter številne poslovne, znanstvene in medčloveške vezi. S članstvom obeh držav v Evropski uniji in schengenskem območju so bili ustvarjeni pogoji za dodatno krepitev našega povezovanja.

Veseli me, da so dvostranski politični odnosi med državama na visoki ravni. Avstrija je izjemno pomembna gospodarska partnerica Slovenije. Je na vrhu seznama držav z največ naložbami pri nas, hkrati pa je Slovenija po prebivalcu največja uvoznica avstrijskega blaga.

Marsikatera avstrijska naložba je v Sloveniji ustvarila nova delovna mesta, posebej pa me veseli, da se povečuje tudi število slovenskih naložb v Avstriji.

V času opravljanja dolžnosti ministra za zunanje zadeve sem se posebej zavzel za poglobitev sodelovanja s sosednjima avstrijskima zveznima deželama Koroško in Štajersko, s katerima si prizadevamo za krepitev vezi v okviru skupnih odborov. Dosedanja redna srečanja so potrdila pomembnost in interes tesnega čezmejnega sodelovanja. Skupni projekti na obeh straneh meje konkretno vplivajo na življenje ljudi v obeh državah. Izboljšujejo prometne povezave, omogočajo izgradnjo skupne turistične ponudbe, zagotavljajo boljšo varnost prebivalcev v primeru naravnih nesreč in podobno.

Tako Slovenija kot Avstrija si prizadevata približati in predstaviti svoji kulturi, k čemur pomembno prispevajo tudi nekatere institucije – na Dunaju uspešno deluje Slovenski kulturno-informacijski center (SKICA), od leta 2013 je vzpostavljena Slovenska čitalnica v Gradcu, poleg že uveljavljene Slovenske študijske knjižnice v Celovcu. Pri predstavljanju avstrijske kulture imata zlasti pomembno vlogo Kulturni forum in Avstrijska čitalnica v Mariboru.

Veseli me, da vaše društvo aktivno sodeluje s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Avstriji. Slednji imajo s svojo vpetostjo v obe kulturi in poznavanjem obeh jezikov povezovalni potencial, ki pa se lahko uresniči le z angažiranostjo deležnikov obeh držav, od katerih enega predstavlja tudi vaše društvo.

Slovenija in Avstrija ne sodelujeta le v dvostranskem okviru, ampak sta pomembni partnerici tudi v multilateralnih organizacijah in regionalnih pobudah. Še zlasti kot članici EU si mnogokrat prizadevata zastopati skupna stališča, tudi v okviru sodelovanja v podonavski in alpski makroregiji v okviru EU.

Dobre odnose med sosedi je treba stalno negovati in razvijati, to pa ni samo naloga držav ali vlad, ampak lahko k temu pomembno prispevamo vsi. Vseh priložnosti za nadaljevanje tesnega sodelovanja – tudi v okviru vašega društva – sem iskreno vesel. Dovolite, da tudi zato vašemu društvu zaželim veliko dobrih in uspešnih projektov tudi v prihodnje!

Srečno!

Karel Erjavec,
podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve
Republike Slovenije

Sehr geehrter Herr Präsident, sehr geehrte Mitglieder des Vereins der slowenisch-österreichischen Freundschaft,

erlauben Sie mir, Ihnen zunächst herzlich zum 25. Jubiläum des Vereins zu gratulieren und meinen besten Dank für Ihre Bemühungen um die Stärkung der Zusammenarbeit und Bereicherung der Beziehungen zwischen Slowenien und Österreich auszusprechen. Die beiden Nachbarländer sowie ihre Völker blicken auf eine lange gemeinsame Geschichte zurück, sind durch gemeinsame Werte, gemeinsame Ziele und zahlreiche Geschäftsverbindungen sowie wissenschaftliche und zwischenmenschliche Beziehungen miteinander verbunden. Durch die Mitgliedschaft beider Staaten in der Europäischen Union und ihre Zugehörigkeit zum Schengen-Raum wurden die Voraussetzungen für eine weitere Stärkung dieser Partnerschaft geschaffen.

Ich freue mich, dass sich die bilateralen politischen Beziehungen zwischen den beiden Staaten auf einem hohen Niveau befinden. Österreich ist ein außerordentlich wichtiger Wirtschaftspartner und gehört zu den größten Investoren in Slowenien, wobei Slowenien wiederum einer der wichtigsten Exportmärkte Österreichs ist. Durch so manche österreichische Investition in Slowenien wurden neue Arbeitsplätze geschaffen und ich freue mich besonders, dass auch die Anzahl slowenischer Investitionen in Österreich zunimmt.

Während meines Mandats als Außenminister habe ich mich unter anderem im Rahmen der gemischten Ausschüsse insbesondere um eine Vertiefung der Zusammenarbeit mit den österreichischen Bundesländern Kärnten und Steiermark bemüht. Die bisher abgehaltenen regelmäßigen Treffen beweisen die Wichtigkeit und das Interesse an einer engen grenzüberschreitenden Zusammenarbeit. Gemeinsame Projekte auf beiden Seiten der Grenze haben konkrete Auswirkungen auf das Leben der Bevölkerung in beiden Staaten. Solche Projekte fördern den Ausbau von Verkehrsverbindungen und des gemeinsamen Tourismus-Angebots und gewährleisten eine bessere Sicherheit der Bevölkerung im Fall von Naturkatastrophen usw.

Slowenien und Österreich bemühen sich zudem, ihre Kulturen einander näher zu bringen und vorzustellen, wozu im Wesentlichen auch einige Institutionen beitragen – das Slowenische Kulturinformationszentrum in Wien (SKICA), der Slowenische Lesesaal in Graz seit 2013, und die bereits etablierte Slowenische Studienbibliothek in Klagenfurt. Bei der Vermittlung österreichischer Kultur spielen das Kulturforum und der Österreichische Lesesaal in Maribor eine besonders wichtige Rolle.

Es freut mich ganz besonders, dass Ihr Verein aktiv mit den Vertretern der slowenischen Minderheit in Österreich zusammenarbeitet. Durch die Einbindung in beide Kulturen und die Kenntnisse beider Sprachen verfügt die Minderheit über ein Verbindungspotential, das sich allerdings nur durch gezieltes Bestreben beider Seiten umsetzen lässt, und dabei spielt Ihr Verein eine überaus bedeutende Rolle.

Die Zusammenarbeit zwischen Slowenien und Österreich wird nicht nur bilateral abgewickelt, sondern auch im Rahmen multilateraler Organisationen und regionaler Initiativen. Als EU-Mitglieder vertreten die beiden Staaten oft gemeinsame Standpunkte, was auch bei der Zusammenarbeit im Rahmen der Donaunraum- und der Alpenraumstrategie der Fall ist.

Die gutnachbarlichen Beziehungen bedürfen ständiger Pflege und Entwicklung, wobei dies nicht nur die Aufgabe von Staaten und Regierungen ist, sondern jeder von uns kann dazu beitragen. Ich freue mich sehr über jede Gelegenheit zur weiteren engen Zusammenarbeit – auch im Rahmen Ihres Vereins. Erlauben Sie mir, Ihrem Verein auch für die Zukunft viele gute und erfolgreiche Projekte zu wünschen.

Alles Gute!

Karel Erjavec,
stellvertretender Ministerpräsident und Minister für auswärtige
Angelegenheiten der Republik Slowenien

GRUSSWORT

Sehr geehrte Damen und Herren!

Die Nachbarschaft Österreichs und Sloweniens lebt nicht zuletzt vom Engagement vieler einzelner Initiativen, die Begegnung, Dialog, Kennenlernen und Diskussion fördern. Dazu gehört ganz besonders der Verein der slowenisch-österreichischen Freundschaft Ljubljana, der bereits kurz nach der Unabhängigkeit Sloweniens gegründet wurde und nun seit 25 Jahren mit vielfältigen Veranstaltungen tätig ist. Sie helfen mit, den kulturellen Reichtum beider Länder gegenseitig zu erschließen, wofür ich Ihnen sehr herzlich danken möchte.

Österreich und Slowenien sind heute durch vieles verbunden. Es gehört inzwischen zur gelebten Realität, dass die beiden Staatspräsidenten wie 2017 gemeinsam das slowenische Gymnasium in Klagenfurt anlässlich des 60. Gründungsjubiläums besuchen und die deutschsprachige Minderheit in Slowenien vom Parlamentspräsidenten zum Sprachentag eingeladen wird. Die „Nachbarbundesländer“ Kärnten und Steiermark haben eigene gemeinsame Ausschüsse mit Slowenien zur Förderung der regionalen grenzüberschreitenden Kooperation.

Trotzdem bleibt es ungebrochen wichtig, dass Menschen, die sich für das jeweilige Nachbarland interessieren, eine Plattform wie Ihren Verein haben, der sich besonders auch kulturellen, sprachlichen und geschichtlichen Verbindungen widmet. Jede Person, die durch Ihre Vereinstätigkeit für die bilateralen Beziehungen begeistert wird, ist ein Gewinn für die Nachbarschaft und die Beziehungen zwischen Österreich und Slowenien. Gerade deshalb möchte ich dem Verein der slowenisch-österreichischen Freundschaft Ljubljana sehr herzlich zum 25. Jahrestag des Bestehens gratulieren und Ihnen allen viel Freude daran wünschen, den Verein viele weitere Jahre mit Leben zu füllen.

Dr. Karin Kneissl
Bundesministerin für Europa,
Integration und Äußeres

Pozdravne besede

Spoštovane dame in gospodje!

Sosedstvo med Slovenijo in Avstrijo živi navsezadnje tudi od prizadevanj številnih posameznih pobud, ki vzpodbujajo srečanja, dialog, medsebojno spoznavanje in pogovore. K tem pobudam vsekakor šteje Društvo slovensko-avstrijskega prijateljstva Ljubljana, ki je bilo ustanovljeno kmalu po osamosvojitvi Slovenije in je od tedaj že 25 let dejavno z raznolikimi prireditvami. S svojo dejavnostjo prispevate k medsebojnemu odkrivanju kulturnega bogastva obeh držav, za kar se Vam želim iskreno zahvaliti.

Slovenijo in Avstrijo danes povezuje veliko. Povsem samoumevno je postalo, da predsednika skupaj obiščeta slovensko gimnazijo v Celovcu, kot se jo to zgodilo leta 2017 ob njeni 60. obletnici ustanovitve, ali da ob evropskem dnevu jezikov predsednik državnega zbora gosti predstavnike nemško-govoreče skupnosti v Sloveniji. Sosednji avstrijski deželi Koroška in Štajerska imata skupna odbora s Slovenijo za krepitev regionalnega čezmejnega sodelovanja.

Kljub temu je pomembno, da za ljudi, ki se zanimajo za sosednjo državo, obstajajo različne platforme, kot je Vaše društvo, ki se posveča tudi kulturnim, jezikovnim in zgodovinskim vezem. Vsak posameznik, ki se zaradi Vaše dejavnosti navdušuje nad dvostranskimi odnosi, je velik uspeh za sosedstvo in odnose med Slovenijo in Avstrijo. Prav zato želim Društvu slovensko-avstrijskega prijateljstva Ljubljana iz vsega srca čestitati k njegovi 25. obletnici. Želim vam veliko veselja pri Vašem delu in upam, da bo Vaše društvo še mnoga leta tako uspešno in dejavno.

Dr. Karin Kneissl
Zvezna ministrica za Evropo,
integracijo in zunanje zadeve Republike Avstrije

Liebe Mitglieder des Vereins der slowenisch-österreichischen Freundschaft!

Sie wissen besser als ich, wie sehr Österreich und Slowenien seit Jahrhunderten historisch und kulturell verwoben sind. Heute sind wir Partner auf Augenhöhe in unserer gemeinsamen Europäischen Union. Eine Union, die von ihrer kulturellen Vielfalt lebt, zu der auch unsere jeweiligen Volksgruppen gehören.

Aber es sind oft nicht die großen politischen Entscheidungen, die Nachbarn einander näherbringen, sondern Menschen wie Sie und Vereine wie der Ihre, die Nachbarschaftspolitik lebendig werden lassen. Und das seit nunmehr 25 Jahren!

Ich habe in den eineinhalb Jahren, die ich Österreich in unserem Nachbarland Slowenien vertreten darf, unzählige Veranstaltungen und Initiativen Ihres Vereins kennengelernt und daran teilgenommen. Ihr umtriebiger Präsident Professor Lovro Sodja sprüht vor Ideen und Tatkraft und wird nicht müde, Menschen dies- und jenseits der Grenze zusammenzuführen. Besonders die Künstlerinnen und Künstler, denen Ihr Verein die Möglichkeit gibt, sich einem größeren Publikum zu präsentieren, bauen Brücken über nationale und sprachliche Grenzen hinweg und verbinden die Menschen aus und in Slowenien und Österreich.

Gerade in der heutigen Zeit ist es nicht selbstverständlich, dass sich Menschen ehrenamtlich engagieren – und das über 25 Jahre hinweg! Ich danke allen aktiven Mitgliedern und Unterstützern ebenso wie den Sponsoren, ohne die viele Initiativen nicht möglich wären.

Unsere Botschaft steht ebenso wie unser Kulturforum auch in Zukunft als Ihr Partner gerne zur Verfügung – die Kärntner Kulturtag 2018 stehen bereits vor der Tür!

Herzliche Grüße

Sigrid Berka
Botschafterin der Republik Österreich

Dragi člani Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva Ljubljana!

Bolj kot jaz se zavedate stoletnih zgodovinskih in kulturnih vezi med Slovenijo in Avstrijo. Danes smo enakopravni partnerji v našem skupnem domu, ki mu pravimo Evropska unija. Unija, ki živi od svoje kulturne in jezikovne pestrosti in s tem tudi od svojih manjšin, h katerim sodijo tudi naše.

Pogosto niso velike politične odločitve tiste, ki zbližujejo sosede, ampak so to ljudje, kot ste Vi, in društva, kot je Vaše, ki sosedski politiki vdihujejo pravo življenje. In to že petindvajset let!

Pred poldrugim letom sem postala veleposlanica Avstrije v Sloveniji. V tem času sem se lahko seznanila z delom Vašega društva in sem se lahko udeležila tudi številnih prireditev. Vaš predsednik, profesor Lovro Sodja, je poln idej in energije ter si neumorno prizadeva, da bi povezoval ljudi z obeh strani meje. Zlasti umetnice in umetnike, ki se lahko – zahvaljujoč Vašemu društvu – predstavljajo širšemu občinstvu, gradijo mostove in s tem premostijo državne in jezikovne meje ter povezujejo ljudi iz Slovenije in Avstrije.

V današnjem času ni samoumevno, da se ljudje prostovoljno angažirajo – in to že petindvajset let! Zato se zahvaljujem vsem članom in podpornikom društva ter tudi pokroviteljem, brez katerih vse te prireditve ne bi bile možne.

Naše veleposlaništvo in naš kulturni forum Vam bosta tudi v prihodnje z veseljem stala ob strani kot partner – kot že pri bližajočih se letošnjih koroških kulturnih dnevih.

Prisrčen pozdrav!

Sigrid Berka
Veleposlanica Republike Avstrije

FUNKCIONARJI, KI SO DOSLEJ VODILI PODROČJE SODELOVANJA REPUBLIKE SLOVENIJE S SLOVENCMI ZUNAJ NJENIH MEJA

1. **dr. Janez DULAR** MINISTER (maj 1990 – maj 1992)
2. **prof. dr. Janko PRUNK** MINISTER (maj 1992 – december 1993)

MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE (I.1993 – X.1994 = Sektor za Slovence po svetu;
X.1994 – XII. 2004 = **URAD RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU**;
organ v sestavi zunanjega ministrstva)

3. **prof. dr. Peter VENCELJ** DRŽAVNI SEKRETAR (januar 1993 – marec 1997)
(neimenovani a formalno pooblaščen namestnik predstojnika: svetovalec vlade Rudi Merljak)
4. **Uroš Mahkovec** v. d. predstojnika Urada (marec 1997 – junij 1997)
5. **Mihaela LOGAR** DRŽAVNI SEKRETAR (junij 1997 – junij 2000)
6. **Zorko PELIKAN** DRŽAVNI SEKRETAR (junij 2000 – december 2000)
7. **Magdalena TOVORNIK** DRŽAVNI SEKRETAR (december 2000 – marec 2002)
8. **dr. Iztok SIMONITI** DRŽAVNI SEKRETAR (marec 2002 – januar 2003)
9. **Črtomir ŠPACAPAN** DRŽAVNI SEKRETAR (januar 2003 – september 2003)
10. **Metoda Mikuž** v. d. predstojnika Urada (september 2003 – december 2003)
11. **Jadranka Šturm KOCJAN** DIREKTOR URADA (december 2003 – december 2004)

URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU CXII. 2004 – ...);
(samostojna vladna služba)

12. **Franč PUKŠIČ** DRŽAVNI SEKRETAR (december 2004 – november 2005)
(neimenovani a formalno pooblaščen namestnik predstojnika: sekretar Rudi Merljak)
13. **Zorko PELIKAN** DRŽAVNI SEKRETAR (december 2005 – november 2008)
14. **prof. dr. Boštjan ŽEKŠ** MINISTER (november 2008 – februar 2012)
(imenovani in formalno pooblaščen namestnik predstojnika: državni sekretar dr. Boris Jesih)
15. **Ljudmila NOVAK** MINISTER (februar 2012 – marec 2013)
(imenovani in formalno pooblaščen namestnik predstojnika: državni sekretar Matjaž Longar)
16. **Tina KOMEL** MINISTER (marec 2013 – februar 2014)
(imenovani in formalno pooblaščen namestnik predstojnika: državni sekretar dr. Boris Jesih)
17. **Gorazd ŽMAVC** MINISTER (februar 2014 – ...)
(imenovani in formalno pooblaščen namestnik predstojnika:
drž. sekretar Brigita Cokl, do IX. 2014; VII. 2017 – ... : državni sekretar dr. Aleksandra Pivec)

Zbral in uredil Rudi Merljak

PREDSTOJNIKI VELEPOSLANIŠTVA REPUBLIKE AVSTRIJE V LJUBLJANI OD L. 1919 DO DANES:

DIE LEITER DER VERTRETUNGSBEHÖRDEN IN LAIBACH

- Konsul I. Klasse Dr. Rudolf Kohlrub (1919–1924)
- Konsul als Leiter der Passstelle 1919–1924,
- ab 1924 Leiter des Konsulates; Vizekonsul: Kurt Leitmaier
- Generalkonsul II. Kl. Felix Strautz (1925–1927)
- Generalkonsul II. Kl. Hermann Pleinert (1927–1931)
- Generalkonsul II. Kl. Dr. Felix Orsini-Rosenberg (1931–1935)
- Generalkonsul II. Kl. Hans Hammer (1935–1936)
- Generalkonsul II. Kl. Herbert Schmidt (1936–1938)
- Generalkonsul Dr. Karl Newole (1960–1965)
- Generalkonsul Dr. Heinrich Riesenfeld (1965–1974)
- Geschäftsträger a.i. Herbert Kugler (Konsul 1974–1975)
- Generalkonsul Dr. Walter Lichem (1976–1980)
- Generalkonsul Dr. Georg Weiss (1981–1985)
- Generalkonsul Dr. Anton Kern (1985–1990)
- Botschafterin Dr. Jutta Stefan-Bastl (1992–1994)
- vor dem 15. Jänner 1992 Generalkonsulin,
- bis zum 17. April 1992 Geschäftsträgerin,
- danach Botschafterin
- Botschafter Dr. Gerhard Wagner (1994–2000)
- Botschafter Dr. Ferdinand Mayrhofer-Grünbühel (2001–2005)
- Botschafter Dr. Valentin Inzko (2005–2009)
- Botschafter Dr. Erwin Kubesch (2009–2012)
- Botschafter Dr. Clemens Kojan (2012–2016)
- Botschafterin Mag. Sigrid Berka (ab Juli 2016)

KOROŠKI KULTURNI DNEVI V LJUBLJANI - IZVEDENI KONCERTI PEVSKIH ZBOROV IN TAMBURAŠKIH SKUPIN IZ AVSTRIJSKE KOROŠKE

- 1. KKD: 12. 5. 2004: Šentjakobsko gledališče: Koncert: Združeni koroški zbori: Mohorjeva ljudska šola, ZG za Slovence, Višja šola za gospodarske poklice, MePZ J. Petelin Gallus – organizacija Majda Fister
- 2. KKD: 12. 5. 2005: Slovenska filharmonija: MePZ Danica, Št. Primož – organizator Lovro Sodja, v imenu Kulturne agencije LANE
- 3. KKD: 19. 4. 2006: Slovenska filharmonija: MoPZ SPD Trta, Žitara vas; Tamburaška skupina Tamika, Železna kapla – organizacija Majda Fister
- 5. KKD: 2007: Ljubljana, Narodna galerija: MePZ Jepa-Baško jezero, Oktet SUHA – organizacija Majda Fister, Glasbena šola Kranj: Koncert učencev slovenske Glasbene šole na Koroškem, Celovec in Glasbene šole Kranj – organizator Lovro Sodja
- 6. KKD: 12. 4. 2008: Hotel Union, Koncert: Kvintet Foltej Hartman, Pliberk in MePZ Podjuna, Pliberk – organizacija Majda Fister
- 7. KKD: 24. 4. 2009: Slovenska filharmonija, Koncert: Koroški deželni mladinski zbor ->Ljudske pesmi vseh celin« – organizator Lovro Sodja
- 8. KKD: 20. 4. 2010: Hotel Union, Koncert koroških narodnih pesmi: MePZ Sele – organizator Lovro Sodja
- 9. KKD: 15. 4. 2011: Slovenska filharmonija, Koncert »Koroški pušeljc«: MePZ Danica, Trio Korotan – organizator Lovro Sodja
- 10. KKD: 4. 4. 2012: Slovenska filharmonija, Slavnostni koncert: MePZ Podjuna, Kvintet bratov Smrtnik, Oktet Suha; Tamburaška skupina Loče – organizator Lovro Sodja
- 11. KKD: 5. 4. 2013: Cankarjev dom, Ziljski večer: MePZ Ojsternik, Zilja; Zahomški tamburaši – organizator Lovro Sodja
- 12. KKD: 25. 4. 2014: Cankarjev dom, Koncert »Koroška OD-DO«: MePZ Danica; Tamburaška skupina Tamika – organizator Lovro Sodja
- 13. KKD: 24. 4. 2015: Cankarjev dom, Koroški večer: MePZ Bilka, Bilčovs; Šentjanški tamburaši, Šentjanž v Rožu - organizator Lovro Sodja
- 14. KKD: 16. 4. 2016: Cankarjev dom: Koroški večer: MePZ Podjuna, Rožanski muzikanti – organizator Lovro Sodja
- 15. KKD: 12. 4. 2017: Cankarjev dom: Koroški večer preko meja: MePZ Danica, Kvintet bratov Smrtnik, Slovenski oktet – organizator Lovro Sodja

Vse dosedanje koncerte pevskih zborov in tamburaških skupin do leta 2017 sta sofinancirala Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Avstrijski kulturni forum pri Avstrijskem veleposlaništvu v Ljubljani in zadnja leta podjetje Moro & Kunst iz Ljubljane

Podatke zbral: Lovro Sodja, prof.

POROČILO PREDSEDNIKA DRUŠTVA SLOVENSKO-AVSTRIJSKEGA PRIJATELJSTVA O DELOVANJU DRUŠTVA V LETU 2017

V letu 2017 sta odšla od nas dva zelo ugledna člana ne samo našega društva, ampak tudi zelo ugledna Slovenca. Profesor dr. Peter Vencelj je bil častni predsednik našega društva, nekdanji minister za šolstvo in šport ter minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Republike Slovenije, katerega smo pokopali 7. januarja v Kranju. Bil je tudi predsednik in član mnogih družbenih in pedagoških asociacij na Gorenjskem. Zelo smo mu hvaležni za vse, kar je naredil za Slovence po vsem svetu.

Konec novembra smo se v Ljubljani poslovili tudi od profesorja dr. Borisa Kluna, nestorja slovenske nevrokirurgije, vélikega zdravnika, Človeka širokih obzorij, duha in srca, odličnega predavatelja na Medicinski fakulteti, enega prvih direktorjev Kirurške klinike in predstojnika Kliničnega oddelka za nevrokirurgijo. Za več kot 20 let je prevzel tudi zdravljenje otrok na Pediatričnem oddelku kirurških strok. Bil je sourednik zdravniške zbornične revije ISIS, vse od njenega nastanka 1992. Bil je tudi prvi predsednik društva klasikov (ust. l. 2000) in odgovorni urednik Slov. medicinskega slovarja za področje nevrokirurgije. SLAVA OBEMA!

Dne 11. marca smo se udeležili »Koroškega plesa«, ki ga je v hotelu Lev v Ljubljani organiziral Klub Korošcev Ljubljana pod vodstvom predsednika Janka Araha. V družbi Korošcev z obeh strani nekdanje meje smo se veselo zavrteli in pojedli okusno večerjo.

Koroški ples, marec 2017, zakonci Arah in Sodja

Poročilo o poteku 15. Koroških kulturnih dni v Ljubljani, od 4. do 25. aprila 2017.

Odprtje 15. KKD je bilo 4. aprila v Narodnem muzeju Slovenije na Metelkovi. Pri pozdravu sem posebej omenil vse dosedanje razstave v okviru Koroških kulturnih dni, ki smo jih organizirali od leta 2005. Razstavo slikarja Karla Vouka je z nagovorom odprla veleposlanica Republike Avstrije mag. Sigrid Berka, celotne 15. KKD pa gospod Gorazd Žmavc, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu. Vouk je zbirko fotografij poimenoval »Satkula«, po potoku, ki se vije skozi nemško rudarsko mesto Lužice. O avtorju razstave in o razstavljenih delih je spregovorila naša članica Nataša-Vanja Stergar. Za glasbeni okvir je poskrbela koroška kitaristka Katarina Sima.

Klub koroških Slovencev v Ljubljani (KKS) je 6. aprila v Svetovnem slovenskem kongresu pripravil predstavitev šestih novih koroških publikacij, ki sta jih izdala Krščanska kulturna zveza in Narodopisni inštitut Urban Jarnik iz Celovca. Prisluhnili smo zelo zanimivim predstavitev publikacij, ki so jih pripravili Martina Piko Rustia, Martin Kuchling, Franc Kattnig, Uši Sereinig in Polona Sketelj.

KKS je 8. aprila v Mini teatru pripravil tudi lutkovno predstavo, priredbo »Knjige o džungli« R. Kiplinga, ki so jo izvedli mladi igralci Lutkovne skupine SPD »Srce« iz Dobrle vasi. Zahvaljujem se organizatorju obeh prireditev predsedniku KKS Janezu Stergarju za dobro organizacijo obeh prireditev.

Za koncert »Koroška pesem preko meja«, ki smo ga organizirali 12. aprila v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma, sem pripravil prav poseben program, ker sem želel predstaviti najboljše kar imamo Slovenci na zborovskem področju tu in preko nekdanje meje. Po nastopu Kvinteta bratov Smrtnik iz Kort in Slovenskega okteta (že pred 60-timi leti je Oktet predstavil pesmi Pavla Kernjaka po vsem svetu) je v drugem delu nastopil MePZ Danica iz Št. Primoža v Podjuni. Koncert je v polni Linhartovi dvorani pred preko 500-timi poslušalci odlično uspel, aplavzov kar ni bilo konca. Kvintet bratov Smrtnik in Slovenski oktet sta na moj predlog prvič v zgodovini skupaj zapela dve slovenski narodni pesmi.

Poleg podpisanega sta spregovorila tudi minister za kulturo RS Tone Peršak in predsednik Slovenske prosvetne zveze August Brumnik iz avstrijske Koroške.

Zaradi vladnih obveznosti se je opravičil častni pokrovitelj 15. KKD dr. Miro Cerar, predsednik Vlade Republike Slovenije. Koncerta sta se poleg znanih osebnosti iz Slovenije in avstrijske Koroške udeležila tudi minister Gorazd Žmavc in avstrijska veleposlanica mag. Sigrid Berka. Zahvaljujem se generalni direktorici Cankarjevega doma gospe Uršuli Cetinski za finančno zelo ugodno uporabo Linhartove dvorane.

25. aprila smo v Narodnem muzeju Slovenije predstavili zbirko pesmi »Trivium gre na pot« pokojnega koroškega pesnika in prevajalca Fabjana Hafnerja. Predstavitev je pripravil Janez Gregorič, ki nam je na kitaro zaigral nekaj skladb svojega učitelja Abela Carlevare. Slovenistka Alenka Resman Langus je prebrala nekaj pesmi Fabjana Hafnerja. Pozdravil sem mag. Barbaro Ravnik, ravnateljico Narodnega muzeja Slovenije in se ji zahvalil za brezplačno uporabo prostorov v njihovem muzeju. S to predstavitvijo smo zaprli razstavo Karla Vouka. 15. Koroške kulturne dneve so financirali Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Kulturni forum Avstrijskega veleposlaništva v Ljubljani ter donator podjetje Moro & Kunst. Pri odprtju je poskrbel za financiranje pogostitve naš podpredsednik Aleš Mižigoj, postregli sta nas naša blagajničarka Damjana in njena sestra Alenka Pangerčič. Hvala vsem trem!

O poteku celotnih 15. KKD imamo dosegljivih dvaindvajset tiskanih in elektronskih poročil ter poročil o radijskih oddajah iz Slovenije in avstrijske Koroške.

Razstava, Narodni muzej, od leve S. Berka, K. Vouk, G. Žmavc, L. Sodja, M. T. Hermges, N. Stergar

Razstava, od desne, G. Žmavc, S. Berka, Z. Kelih, J. Malle, J. Sodja, J. Kopeinig

Razstava, minister Gorazd Žmavc odpira 15. KKD

Razstava, Narodni muzej, L. Sodja izroča šopek Sigrid Berki

CD, 12. 4., Kvintet bratov Smrtnik in Slovenski oktet skupaj, foto Tofaj

CD, 12. 4., minister Tone Peršak govori, zadaj L. Sodja

CD, 12. 4., MePZ Danica poje, zborovodja S. Polzer, foto Tofaj

CD, 12. 4., Publika stoje poje Rož, Podjuna, Zila, foto Tofaj

CD, 12. 4., od leve, T. Peršak, J. in L. Sodja, U. Cetinski, G. Žmavc, J. Malnar, foto Tofaj

CD, 12. 4., od leve M. Sturm, I. Moro, zakonca Žekš, V. Stergar, zadaj A. Leskovšek in R. Merljak

Narodni muzej Slovenije, razstava, 4. 4. 2017, od leve B. Ravnik, A. Mižigoj, M.T. Hermges, N. Stergar

13. 5., Izlet na Krko, člani DSAP ob skulpturi sv. Heme, foto J. Lavrenčič

Dobrač, 9. 9., Cerkev Marijinega vnebovzetja, mašuje župnik Peter Olip, desno v rdečem Simon Triessnig

13. maja smo se odpravili na Izlet v Krško dolino in k Dolgemu jezeru na avstrijsko Koroško. V Krki/Gurk se nahaja stolnica, srce Krške škofije ki je edinstven spomenik umetnosti sakralnega stavbarstva romanike. Bazilika izvira iz donacije Sv. Eme, ki jo je ustanovila že leta 1043. Tu je tudi samostan benediktink, v katerega je sama vstopila.

Srce stolnice je kriptna s stotimi stebri, kjer je grobnica sv. Eme in „Emin kamen“. Škofovska kapela iz 13. st., ki se nahaja med dvema mogočnima zvonikoma, je bogato poslikana in pravi romanski dragulj. Med dragoceno opremo spada tudi mogočen zgodnjebaročni glavni oltar, ki ima 72 rezljanih podob v naravni velikosti in 82 angelskih glav. Na arealu bivšega samostana se nahaja še diocezanski muzej, ki je prava zakladnica Koroških sakralnih umetnin. Po kosilu smo se odpeljali še k Dolgemu jezeru/Längsee. Vodila nas je profesionalna koroška vodička.

Dobrač, 9. 9., zakonca Zupanc pred dvojezično tablo na cerkvi Marijinega vnebovzetja

23. 9., na dvorišču gradu Rajhenburg, foto L. Sodja

V soboto, 9. septembra so nas koroški prijatelj Simon Triessnig, Klub 99 Celovec, fara Čače, SPD Dobrač na Brnci in Slovensko planinsko društvo Celovec vabili na Blagoslovitev dvojezičnega obeležja z mašo na slovenski cerkvi na vrhu Dobrača (2.166 m).

Nemška cerkev na Dobraču je namreč imela že dalj časa informacijsko ploščo na zunanji strani cerkve, slovenska (ki so jo zgradili l. 1690) pa še ne. Zgodovinski trenutek odkritja dvojezične plošče na slovenski cerkvi je bil 9. septembra ob 11.00 uri z mašo, ki jo je daroval župnik Peter Olip. Po zelo zanimivi geološko-botanični poti je udeležence na vrh Dobrača vodil biolog in slovenist Reinhold Jannach. Zahvaljujem se našemu članu Jožetu Zupancu iz Kranja in njegovi ženi, ki sta na tej slovesnosti predstavljala naše društvo.

23. septembra smo na pobudo našega podpredsednika Aleša Mižigoja organizirali izlet na Dolenjsko. Udeležilo se ga je 21 članov našega društva in dva člana Kluba koroških Slovencev. Izlet je organizacijsko izvrstno vodila naša blagajničarka Damjana Pangerčič.

23. 9., Člani društva v Kostanjevici, foto L. Sodja

23. 9., Pred zidanico družine Pangerčič, foto J. Stergar

KULT Štajerske, Maribor, 9. 10., odprtje razstave, od leve Jana in Lovro Sodja, Alenka in Damjana Pangerčič, foto K. Drobne

Najprej smo si ogledali grad Sevnica, ki je bil v 17. stol. last grofov Auerspergov in kasneje Mosconov. V njem so kar tri galerije in tudi lutkovno gledališče. Nato smo se odpeljali v Brestanico, kjer smo si ogledali grad Rajhenburg. Grad je bil skoraj do tal porušen, ostalo je le nekaj 900 let starih lesenih talnih tramov iz hrasta. V njem je stalna razstava slikarja Jožeta Ciuhe, posebno je pa poznan po tem, da so v njem bivali člani reda trapistov iz Francije. L. 1941 je nemška vojska zavzela grad, izgnala trapiste in ga preuredila v preselitveno taborišče za izgon Slovencev. Izgnanih je bilo 80.000 ljudi, o tem nam je, poleg kustosinje, vedel veliko povedati naš podpredsednik Aleš Mižigoj. Njegova družina se je nekako znašla in se je po nekajdnevnem skrivnem potovanju preselila v Ljubljano na italijansko okupacijsko območje. Kakor pa vemo, te sreče ni imela družina našega ustanovnega člana društva ing. Jožeta Strgarja, ki so ga s celotno družino l. 1942 izgnali v Nemčijo. To je Jože Strgar lepo popisal v svoji knjigi »Od vrtnarja do župana«.

Naš obisk smo nadaljevali v Kostanjevici na Krki, kjer smo si ogledali galerijo Božidarja Jakca in razstavo Toneta Kralja. Naša Damjana nas je potem popeljala še v njihovo družinsko zidanico v bližini, kjer so nas pogostili njeni ljubeznivi starši. Hvala lepa Alešu, Damjani in njenim staršem.

*KULT Štajerske, Maribor, 9. 10.,
Filozofska fakulteta
Prof. Karmen Kopecky odpira razstavo*

*KULT Štajerske, Mariborski grad, 9. 10., nastopajoči pevski
zbor in solisti, foto K. Drobne*

9. oktobra smo se na povabilo predsednice mariborskega Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva prof. dr. Karmen Kopecky udeležili odprtja 2. Festivala KULT-a Štajerske v Mariboru.

Ob 16.00 je bila Otvoritev razstave »Likovnih umetnikov iz slovenske in avstrijske Štajerske« v Preddverju Filozofske fakultete Univerze v Mariboru. Ob 19. uri je bila v Viteški dvorani Mariborskega gradu otvoritev Festivala. Poleg Karmen Kopecky so spregovorili še minister Gorazd Žmavc, avstrijska veleposlanica mag. Sigrid Berka, mariborski župan dr. Andrej Fištravec in prof. Kasilda Bedenk, predsednica društva »Avstrijsko-slovensko prijateljstvo« Gradec.

V programu z naslovom Z GLASBO IN PESMIJO V POČASTITEV 300-LETNICE ROJSTVA PRESTOLONASLEDNICE MARIJE TEREZIJE "V RITMIH MONARHIJE", je nastopilo več profesionalnih glasbenikov iz slovenske in avstrijske Štajerske, komorni zbor Hugo Wolf ter Kulturno društvo »Delavec Lenart«. Iz našega društva se je otvoritve Festivala udeležilo osem članov. Programsko zelo bogat Festival je sicer trajal do 15. oktobra.

V torek, 17. oktobra sta Galerija Družine in Klub koroških Slovencev v Ljubljani v Galeriji Družine v Ljubljani odprla razstavo slik in kiparskih del avstrijskega slikarja Reinholda Pratschnerja z naslovom »Stvarstvo«. Avtorja je predstavila Nataša Stergar, razstavo je pa odprla Damjana Pečnik, državna sekretarka na Ministrstvu za kulturo. Odprtja so se udeležili avstrijska veleposlanica mag. Sigrid Berka in več tujih veleposlanikov. Odprta je bila do 10. novembra.

V soboto 18. novembra sva se z Alešem Mižigojem udeležila 25. letnice partnerskega društva »Avstrijsko-slovensko prijateljstvo« v Gradcu. Predsednica društva prof. Kasilda Bedenk je po svojem nagovoru pripravila zelo pester kulturni program, v katerem so sodelovali člani avstrijskih in slovenskih pevskih skupin. Podpisani sem pozdravil prof. Bedenk in vse povabil na proslavo 25. letnice našega društva, ki bo 28. februarja 2018 v Viteški dvorani Križank ter na 16. Koroške kulturne dneve, ki jih v sodelovanju s Klubom koroških Slovencev v Ljubljani organiziramo od 16. do 23. aprila 2018.

Srečanje članov DSAP, kavarna Slamič, december 2014

Medex, Srečanje članov društva in gostov, 8. 12. 2015, foto Platise

Od 21. do 26. novembra je v Cankarjevem domu potekal 33. Slovenski knjižni sejem. Kot predsednik društva sem se udeležil dveh prireditev in sicer sta 22. novembra v Debatni kavarni Mateja Škofljanec iz Avstrijske čitalnice Univerzitetne knjižnice Maribor in Marjeta Malus iz Avstrijskega kulturnega foruma v Ljubljani predstavili delovanje obeh ustanov. V imenu našega društva sem se zahvalil Avstrijskemu kulturnemu forumu za dolgoletno uspešno sodelovanje in pozdravil njegovega novega direktorja g. Andreasa Pawlitschka.

Slovenski knjižni sejem so v Cankarjevem domu zaključili 26. novembra s prvo podelitvijo prevajalske nagrade, imenovane po pokojnemu avstrijskemu koroškemu pesniku in prevajalcu Fabjanu Hafnerju. Nagrado so ustanovili Goethejeva Inštituta v Ljubljani in Berlinu ter Musilov Inštitut v Celovcu. Prvi dobitnik nagrade je postal Slovenec Štefan Vevar, ki je sicer dobil nagrado za prevod nemškega romana Saturnovi prstani pisatelja Winfrieda Georga Sebald, je pa pri nas in na Koroškem bolj znan po prevodu sedaj že znamenite knjige »Engel des Vergessens - Angel pozabe« koroške pisateljice in pesnice Maje Haderlap, iz nemščine v slovenščino. Zahvalo Štefana Vevarja za nagrado in utemeljitev nagrade sem s spremnim tekstom objavil 15. decembra v celostranskem članku v celovškem tedniku Novice, katerih dolgoletni akreditirani dopisnik sem. V Novicah so mi samo v letu 2017 objavili 14 avtorskih člankov, to je poročil-kritik o kulturnem dogajanju v Ljubljani in člankov o naših društvenih izletih, s čimer želim prispevati k obveščenosti avstrijskih koroških bralcev o kulturnem dogajanju v Sloveniji.

CD, 26. 11., od desne Maja Haderlap, Štefan Vevar, Petra Vidali

CD, 26. 11., Š. Vevar prejema nagrado F. Hafnerja iz rok Uwe Reissiga, direktorja Goethe Inštituta

*Gradec, Zbor članov DASP, 18. 11. 2017,
Aleš Mižigoj čestita s cvetjem, desno Janez Stergar*

*Lovro Sodja govori na zboru članov DASP,
Gradec, 18. 11. 2017*

14. decembra smo imeli Prednovoletno srečanje članov društva v prostorih podjetja Medex, kjer je za prostor in pogostitev poskrbel podpredsednik Aleš Mižigoj. Podpisani sem poročal o delu društva v preteklem letu in napovedal okvirni program za leto 2018, v katerem bomo praznovali 25. letnico društva in organizirali 16. Koroške kulturne dneve. Potem smo se pa ob zvokih harmonike in kitare poveselili ob dobri jedachi in kapljici ter si izmenjali dobre želje za naslednje leto.

Za sodelovanje bi se ob zaključku leta 2017 rad zahvalil članom upravnega in nadzornega odbora našega društva. Največ so k realizaciji našega programa prispevali podpredsednik društva Aleš Mižigoj, blagajničarka Damjana Pangerčič, računovodkinja Alenka Mramor in član upravnega odbora Janez Stergar.

Decembra smo izdali tudi tradicionalni trimesečni koledar društva za leto 2018, za katerega je fotografijo na vrhu koledarja (Cerkev na Kneži, najvišji slovenski koroški vasi, v ozadju Triglavsko pogorje) prispeval fotograf in pisec Janez Medvešek.

Predsednik DSAP, Ljubljana:
Lovro Sodja, prof.

DRUŠTVO SLOVENSKO-AVSTRIJSKEGA PRIJATELJSTVA - LJUBLJANA

15. KOROŠKI KULTURNI DNEVI V LJUBLJANI, MEDIJSKI ODMEVI

- 1./ 31. 3. 2017: Svetovni slovenski kongres, Ljubljana, Tiskovna konferenca pred 15. KKD, poročala sta Lovro Sodja in Janez Stergar
- 2./ 27. 3.: Splet, Obvestila Janeza Stergarja po Sloveniji in v zamejstvo: Napoved 15. KKD
- 3./ 29. 3. 2017: ORF, Slovenska oddaja, Celovec: Prezentacija umetniškega ustvarjanja – fotografija Kvinteta Bratov Smrtnik in Lovra Sodje – ZAČETEK Z RAZSTAVO – Sodja: »Priprave trajajo že od oktobra«
- 4./ Marec, Radio Ognjišče: SLOVENCİ PO SVETU, M. Merljak: 15. Koroški kulturni dnevi
- 5./ 31. 3.: STA: Koroški kulturni dnevi v Ljubljani v 15. izvedbi s petimi prireditvami
- 6./ 31. 3.: Gorenjski glas, Jože Košnjek: Dnevi slovenske koroške kulture, fotografija J. Stergarja in L. Sodje
- 7./ 1. 4.: Časnik: Koroški kulturni dnevi v Ljubljani s koncertom Kvinteta bratov Smrtnik, Slovenskim oktetom in zboru
- 8./ 3. 4.: Radio SLO 1, Oddaja o zamejcih
- 9./ 4. 4.: DELO, Napoved razstave Karla Vouka v Narodnem muzeju Slovenije
- 10./ 4. 4.: MOJA SLOVENIJA, Spletna stran: »Bližajo se 15. KKD«, vabilo in plakat v PDF
- 11./ 6. 4.: Tednik Demokracija, Ljubljana, Metod Brlec: Koroški kulturni dnevi, foto, podpis »J. Stergar in Lovro Sodja sta govorila o Koroških kulturnih dnevih«
- 12./ 7. 4.: Gorenjski glas, Jože Košnjek: Lužiške zgodbe Karla Vouka, fotografija Karla in Rudija Vouka
- 13./ 7. 4.: Novice, Celovec: Bojan Wakounig: »KKD v Ljubljani, Kultura nima meja, kultura se ustvarja«
- 14./ 11.4.: Revija Zarja, Ljubljana, V. Tofaj: Razstava, s petimi fotografijami
- 15./ 13. 4.: Revija Demokracija, L. Kavčič: Milo so zvenele koroške pesmi, 1. in 2. stran, dve fotografiji
- 16./ 14. 4.: Revija Maja, Ljubljana, V. Tofaj: O razstavi, tekst in fotografija
- 17./ 16. 4.: Tednik Nedelja, Celovec, 15. KKD, Kultura samo ustvarja
- 18./ 18. 4.: Revija Zarja, V. Tofaj: Koroška pesem preko meja, več fotografij
- 19./ 19. 4.: Radio SLO ARS, Glasbeni utrip, poročilo o koncertu v CD, z dne 12. 4.
- 20./ 20. 4.: Slovenske novice, Ljubljana: Koncert koroških pesmi, fotografija MePZ Danica
- 21./ 26. 4.: Revija Zvezde, Ljubljana, V. Tofaj: Na koncertu s Korošci, več fotografij
- 22./ 26. 4.: Marijan Zlobec, Splet: 15. Koroški kulturni dnevi v Ljubljani končani.

Podatke zbral: Lovro Sodja

Jahresbericht des Vereins „Österreichisch-Slowenische Freundschaft“ Graz für 2017

Der Verein „Österreichisch-Slowenische Freundschaft“ Graz (VÖSFG) hat im Jahr 2017 - fast zwei Jahre nach dem Abschied von der Gründungspräsidentin Frau Mag. Ivanka Gruber, deren Ableben eine tiefe Wunde dem Vereinsleben geschlagen hat – einen neuen Vorstand bekommen: an der Generalversammlung am 17. März 2017 wurde Frau Kasilda Bedenk, prof., zur neuen Präsidentin gewählt. Ihre Stellvertreter sind Dir. Rat Curt Schnecker und Dr. Marjan Pungartnik. Der Verein hat auch einen neuen Vereinssitz in der Brockmannngasse 7 in Graz bekommen, wo seitdem alle Vorstandssitzungen stattfinden. Seit September 2017 hat der Verein „Österreichisch-Slowenische Freundschaft“ Graz auch eine Webseite, an der man sich über die

Geschichte des Vereins, die vergangenen wie auch die vorstehenden Veranstaltungen jederzeit informieren kann: www.voesfgraz.at. Die neue E-Mail-Adresse für Kontakte zum Verein ist: office@voesfgraz.at.

Der Verein hat im Jahr 2017 alleine oder in Kooperation mit anderen Grazer Vereinen (vor allem mit dem Kulturverein Artikel 7 für Steiermark) 8 Veranstaltungen und ein einwöchiges grenzüberschreitendes Kulturfestival (mit dem Mariborer Verein slowenisch-österreichische Freundschaft) organisiert und durchgeführt, die alle sehr gut besucht waren:

- Am Valentinstag fand die traditionelle Schulkooperation der NMS Graz-St. Leonhard in der Elisabethstraße mit der Partnerschule Janko Padežnik aus Maribor statt. Die Kinder betätigten sich künstlerisch zum Thema James Rizzi.
- Am 27. und 28. Mai 2017 organisierte der Verein in Kooperation mit dem Bildungshaus Schloss Retzhof einen zweitägigen Kulturausflug nach Slowenien: *Von den Alpen zur Adria. Eine Kultur- und Genussreise durch die Oberkrain und das Görzer Land*. Es haben 21 Vereinsmitglieder daran teilgenommen, die sich Kamnik, Radovljica, Bled, Görz und Goriška brda in der schönsten Zeit – zur Kirschenernte - ansahen.
- Am 16. Juni 2017 nahmen die Mitglieder an der *Kulturfahrt* nach Maribor teil und sahen sich in der Oper die Ballettvorstellung *Der Grieche Sorbas* an.
- Vom 11. bis 15. August 2017 fand der 11. Sommersprachkurs in Slowenien statt, diesmal in Šmartno in den Goriška brda (in Kooperaion mit dem Sprachinstitut *Slowenisch in Graz*).
- Vom 5. bis 26. Oktober 2017 organisierte der Verein in Kooperation mit dem Steiermärkischen Künstlerverein Werkbund eine Ausstellung der slowenischen akad. Malerin *Tanja Špenko* aus Ljubljana in der Werkbund-Galerie in Graz.

- Vom 9. bis 15. Oktober 2017 fand in Kooperation mit dem Verein Slowenisch-österreichische Freundschaft Maribor das zweite Kulturfestival *Kult Steiermark/Štajerska II* statt. Beide Vereine gestalteten vor allem die feierliche Eröffnung in der Burg Maribor, eine gemeinsame Kunstaussstellung mit 12 österreichischen und 10 slowenischen Künstlern sowie die volksmusikalische Abschlussveranstaltung auf dem Weinbauernhof Dreisiebner in Špičnik.
- Am 10. Oktober 2017 fand im Rahmen des Slowenischen Lesesaals in Graz und des KULT-II-Festivals eine zweisprachige Lesung mit Mathias Grilj und Prof. Mira Miladinović-Zalaznik statt. Ihr Titel war »*Unsere Geschichte da unten*« – nach einer Kurzgeschichte von Mathias Grilj, der in Kamnik geboren wurde, jedoch seit vielen Jahren in Graz als Journalist und Schriftsteller tätig ist.
- Einen ganz besonderen Festabend gab es am 18. November 2017 im Pfarrsaal St. Leonhard – anlässlich des 25-jährigen Bestandsjubiläums unseres Vereines. Es waren viele Grazer Politiker sowie Vertreter der Freundschaftsvereine aus Maribor und Ljubljana anwesend. Vor fast 100 traten das Vokaloktett ZVEN aus Ljubljana Črnuče und der Pavelhaus-Chor auf, die das Publikum mit wunderschönen slowenischen Liedern erfreuten.
- Am 28. November 2017 hielt in der Steiermärkischen Landesbibliothek, im Rahmen des Slowenischen Lesesaals, vor einem vollen Saal Mag. Josef Wallner einen interessanten und anregenden kultur-historischen Vortrag mit dem Titel „*Krain/Kranjska - Das verschwundene Land*“.
- Das Veranstaltungsjahr wurde am 19. Dezember 2017 mit dem Auftritt slowenischer Kinder- und Kindergärtnerinnenchöre bei der Eiskrippe im Landhaushof sowie einer anschließenden Weihnachtsfeier im Pfarrsaal Mariahilf in guter Stimmung abgeschlossen.

Wir gratulieren unserem Partnerverein in Ljubljana zum 25-jährigen Bestehen und wünschen allen Mitgliedern sowie der Vereinsleitung noch viele produktive und erfolgreiche Jahre bei der Pflege und Vertiefung der Freundschaft zwischen Österreich und Slowenien.

Poročilo društva

»Avstrijsko-slovensko prijateljstvo Gradec« o dejavnostih v letu 2017

Društvo Avstrijsko-slovensko prijateljstvo Gradec je v letu 2017 – dve leti po slovesu naše ustanovne predsednice gospe mag. Ivanke Gruber, katere odhod je zarezal globoko rano v društveno življenje – dobilo nov upravni odbor: na letnem občnem zboru 17. marca 2017 je bila za predsednico izvoljena Kasilda Bedenk, prof., za namestnika pa dir. svetnik Curt Schneckner in dr. Marjan Pungartnik. Društvo je dobilo tudi nov sedež v prostorih na Brockmannngasse 7 v Gradcu, kjer sedaj potekajo vsi sestanki upravnega odbora. Od septembra 2017 ima društvo svojo spletno stran, na kateri je mogoče najti informacije o zgodovini društva in o vseh preteklih in načrtovanih prireditvah: www.voefsgraz.at. Nov e-naslov društva je office@voefsgraz.at.

Društvo je v letu 2017 samo ali v sodelovanju z drugimi graškimi društvi (predvsem s kulturnim društvom Člen 7 za avstrijsko Štajersko) pripravilo osem prireditev in enotedenski čezmejni kulturni festival (skupaj z mariborskim društvom slovensko-avstrijskega prijateljstva), ki so bili vsi zelo dobro obiskani:

- Na Valentinovo je potekalo tradicionalno srečanje graških in mariborskih učencev v sklopu medšolskega sodelovanja med graško šolo NMS St. Leonhard v Elisabethstraße in mariborsko osnovno šolo Janka Padežnika. Učenci so ustvarjali na temo slik Jamesa Rizzija.
- 27. in 28. maja 2017 so se člani društva podali na dvodnevni izlet v Slovenijo, ki so ga organizirali v sodelovanju z izobraževalnim centrom štajerske deželne vlade Dvorec Retzhof: *Od Alp do Jadrana. Kulturno-kulinarično popotovanje po Gorenjski in Goriški*. Udeležilo se ga je 21 članov, ki so si v najlepšem času - ko zorijo češnje - ogledali Kamnik, Radovljico, Bled, Gorico in Goriška Brda.
- 16. junija 2017 so si člani društva v SNG Maribor ogledali nepozabno baletno predstavo *Grk Zorba*.
- Od 11. do 15. avgusta 2017 je v Šmartnem v Goriških Brdih potekal tradicionalni poletni tečaj slovenščine (v sodelovanju z jezikovno šolo *Slovenisch in Graz (Slovenščina v Gradcu)*).
- Od 5. do 26. oktobra je društvo v sodelovanju z avstrijsko štajerskim društvom likovnih umetnikov *Werkbund* organiziralo razstavo slovenske akademske slikarke iz Ljubljane *Tanje Špenko* v galeriji Werkbund v Gradcu.
- Od 9. do 15. oktobra 2017 je v sodelovanju z mariborskim Društvom slovensko-avstrijskega prijateljstva potekal drugi festival KULT Štajerska/Steiermark. Obe društvi sta skupaj organizirali predvsem slovesno odprtje v mariborskem gradu, razstavo slik 12 avstrijskih in 10 slovenskih umetnikov ter plesno in glasbeno obarvano zaključno prireditev na vinogradništvu Dreisiebner ob vinski cesti v Špičniku.
- 10. oktobra 2017 smo v sklopu Slovenske čitalnice pri Štajerski deželni knjižnici v Gradcu priredili literarni večer z Matjažem Griljem in prof. Miro Miladinovič-Zalaznik. Naslov prireditve *Naša zgodba tam spodaj* je tudi naslov kratke zgodbe, ki jo je prebral Matjaž Grilj, rojen v Kamniku, a že dolga leta pa delujoč kot novinar in pisatelj v avstrijskem Gradcu.

- Prav posebno slovesen je bil 18. november 2017, ko smo v župnijski dvorani Sv. Lenarta v Gradcu praznovali 25-letnico obstoja društva. Pridružili so se nam številni graški politiki in tudi predsedniki treh društev prijateljstva – mariborskega (dr. Karmen Teržan-Kopecky), ljubljanskega (Lovro Sodja) in Kluba kroških Slovencev v Ljubljani (Janez Stergar). Za glasbene užitke skoraj stoglave publike sta poskrbela oktet Zven iz Ljubljane in zbor Pavlove hiše iz Potrne. Navdušeno so prisluhnili prelepim slovenskim pesmim in jih skupaj s pevci prepevali še dolgo po koncu koncerta.
- Zadnje predavanje v letu 2017 je potekalo 28. novembra 2017, ko je o izginuli deželi Kranjski številni zainteresirani publiki v sklopu Slovenske čitalnice v Gradcu predaval mag. Josef Wallner, avtor več turističnih vodnikov po Sloveniji.
- Leto smo zaključili 19. decembra 2017, ko so nam pred ledenimi jaslicami na dvorišču deželnega dvorca že tradicionalno zapeli otroci iz slovenskih vrtcev in šol z njihovimi učiteljicami in vzgojiteljicami. Po tem prijetnem uvodu smo se veselo družili na predbožičnem srečanju v župnijski dvorani Marije pomagaj.

Našemu partnerskemu društvu v Ljubljani izrekamo iskrene čestitke ob 25. jubileju delovanja in vsem članom ter vodstvu društva želimo še mnogo produktivnih ter uspešnih let pri ohranjanju in poglobljanju prijateljstva med Avstrijo in Slovenijo.

Kasilda Bedenk,
predsednica DASP Gradec

16. KOROŠKI KULTURNI DNEVI V LJUBLJANI

P R O G R A M

1./ Ponedeljek, 16. aprila 2018 ob 18. uri, Galerija Družine, Krekov trg 1:

Odprtje razstave slikarja HANZIJA MLEČNIKA iz avstrijske Koroške, Celovec. Naslov razstave: Nekaj je v zraku. Umetnik bo razstavil ca. 20 umetniških slik.

O umetniku in razstavi bo spregovorila Mateja Rihter. Glasbeni okvir: izvajata Ditka in Gorazd Čepin. Razstavo bo odprla mag. Sigrid Berka, veleposlanica Republike Avstrije v Ljubljani;

Celotne 16. KKD bo odprl g. Gorazd Žmavc, minister Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Razstavo organizira DSAP, zanj Lovro Sodja.

2./ Torek, 17. 4. ob 11. uri: Svetovni slovenski kongres; Cankarjeva 1: Predstavitev novejših slovenskih koroških publikacij:

- Tiha zemlja, pesemsko izročilo z Radiš in iz okolice, zbral in uredil Nužej Tolmajer, glasbeni urednik Egi Gašperšič
- Lenčka Kupper, 80 pesmi ob 80-letnici
- Brošura Slovenščina v družini, prispevki s posveta v Palčavi šiši v Plešcih (HR) septembra 2016. Predstavitev organizira Klub koroških Slovencev v Ljubljani.

3./ Sobota, 21. 4.: Mini teater, Križevniška 1, ob 11.00 uri: Lutkovna predstava RADOVEDNI SLONČEK, izvaja Lutkovna skupina Mladi Celovčani SKD Celovec, režija Breda Varl, glasba Katarina Hartman, skupino vodi Marica Hartman. Predstavo organizira Klub koroških Slovencev v Ljubljani.

4./ Ponedeljek, 23. aprila ob 19. uri, Cankarjev dom, Linhartova dvorana: „KULTURNI VEČER AVSTRIJSKE KOROŠKE“. Nastopili bosta dve glasbeni skupini:

- Glasbena skupina AKZENT deluje pod okriljem SKD Jepa-Baško jezero Loče. V skupini pojejo slovensko in nemško govoreči pevci in pevke, ki so usmerjeni v odprtost, skupnost in mirno sožitje.
- Njihov program bo trajal ca. trideset minut. Skupino vodi Anica Lesjak-Ressmann. Skupina bo leta 2018 praznovala 35-letnico svojega delovanja.
- V drugem delu koncerta bomo poslušali stilni koncert Ženskega pevskega zbora ROŽ iz Šentjakoba v Rožu. To je glasbeno-scenski projekt z naslovom: SHIVA ŠIVA.

Zbor bo zapel 17 pesmi o delu, ki so prirejene, sestavljene in uglasbene posebej za rožanske pevke. Pele bodo v različnih jezikih in koroških narečjih, iz njih veje duh različnih kultur in glasbenih tradicij. Vmesna dvojezična besedila berejo recitatorji. Zborovodja Primož Kerštanj iz Bleda, režiser Marjan Štikar iz Šentpetra, odrska glasba: Matija Strniša (Berlin), scenografija Majda Krivograd (Graz), kostumografija Stanka Vauda iz Ptuja.

Projekt Shiva šiva je bil sprejet na razpisu zusammen: wachsen – Kunst und integration (Zbliževanje – umetnost in integracija) pri Kulturnemu oddelku zveznega konclerja na Dunaju (BKA Kultur).

Koncert organizira Lovro Sodja, DSAP.

Na predlog Krščanske kulturne zveze in Slovenske prosvetne zveze, obe iz Celovca, je ta program sprejel upravni odbor Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva na svoji seji dne 24. oktobra 2017.

PROGRAM DELA DSAP LJUBLJANA ZA LETO 2018:

- **Sreda, 28. februar, Ljubljana, Viteška dvorana Križank: Slavnostni Zbor članov društva ob 25-letnici** z gosti iz Avstrije in nekdanjimi ministri za Slovence v zamejstvu in po svetu. Izid jubilejnega Zbornika „**Srečno, soсед – Servus, Nachbar!**“ ob 25-letnici društva, urednik Lovro Sodja.
- **Nedelja, 11. marca:** odpeljali se bomo v Celovec na obisk tradicionalnega koncerta „**Koroška poje**“, ki ga v Domu glasbe organizira Krščanska kulturna zveza. Za celodnevni izlet bo poskrbel Klub koroških Slovencev v Ljubljani. Vabljeni tudi naši člani.
- **Od 16. do 23. aprila** bomo v sodelovanju s Klubom koroških Slovencev v Ljubljani organizirali **16. Koroške kulturne dneve v Ljubljani** (Program je naveden na drugih straneh Zbornika).

IZLETI IN OSTALE DEJAVNOSTI DSAP V LETU 2017:

- **Sobota, 26. maja: Društveni izlet na grad Riegersburg in v čokoladnico Zotter** na avstrijsko Štajersko. Program izleta:

Ob 7.30 uri se bomo odpeljali s parkirišča pred Halo Tivoli in se preko Maribora ob ca. 10.30 uri pripeljali v čokoladnico Zotter blizu Feldbacha. Tam si bomo v dveh urah ogledali njihovo proizvodnjo, poskusili sladke izdelke in jih seveda lahko tudi kupili. Možen je tudi ogled njihovega živalskega vrta.

Nato se bomo odpeljali do bližnjega gradu Riegersburg, ki je v lasti družine Liechtenstein. V spremstvu vodiča si bomo ogledali trideset grajskih sob in izvedeli mnoge zanimivosti iz bogate grajske zgodovine. Po ogledu gradu se bomo odpeljali v Gornjo Radgono na kosilo in nato ob ca. 16. uri še na obisk k našemu partnerskemu Kulturnemu društvu Člen 7 v Potrno/Laafeld /, ki ga vodi gospa Susanne Weitlaner. Izvedeli bomo marsikaj zanimivega o delovanju društva, ki povezuje Slovence v avstrijski Štajerski. V Ljubljano se bomo vrnili v večernih urah. Izlet bo vodila naša članica **Helena Blatnik Hauzler**.
- **Sobota, 29. septembra, Maribor: Srečanje vseh partnerskih društev, družb in klubov SLO-AVSTR-SLO prijateljstva.** Organizator Klub koroških Slovencev v Mariboru.
- **V decembru** se bomo v Ljubljani na tradicionalnem **knjižnem sejmu v Cankarjevem domu** seznanili z novimi izdajami slovenskih knjižnih založb iz Koroške in Trsta.
- **V decembru** se bomo srečali tudi na tradicionalnem **prednovoletnem srečanju članov društva** in nazdravili Novemu letu. Takrat bomo predstavili tudi trimesečni koledar društva za leto 2019.

DRUŠTVO SE ZAHVALJUJE ZA SODELOVANJE IN POMOČ:

- Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Veleposlaništvu Republike Avstrije v Ljubljani
- Avstrijskemu kulturnemu forumu v Ljubljani
- Cankarjevemu domu v Ljubljani
- Klubu koroških Slovencev v Ljubljani
- Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani
- Svetovnemu slovenskemu kongresu v Ljubljani
- Narodnem muzeju Slovenije
- Galeriji Družina
- Krščanski kulturni zvezi Celovec
- Slovenski prosvetni zvezi Celovec
- Mini teatru v Ljubljani
- Podjetju Medex v Ljubljani
- Podjetju MORO & KUNST d.o.o., Ljubljana

avstrijski kulturni forum^{lju}

 cankarjev dom

NARODNI
MUZEJ
SLOVENIJE

DUNAJSKI FILHARMONIKI

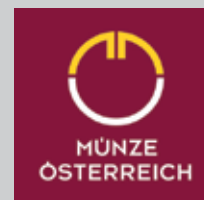
Zlatniki in srebrniki Dunajski Filharmoniki so najbolj prodajani naložbeni kovanci v Evropi. Izdelani so iz čistega zlata in srebra. Krasijo jih orgle iz zlate dvorane Dunajskega glasbenega društva in instrumenti orkestra filharmonije.

Družba Moro je uradni zastopnik dunajske kovnice Austrian Mint v Sloveniji.

**AUSTRIAN MINT –
INVESTIRAJTE. ZBIRAJTE. PODARITE.**

www.moro.si

www.austrian-mint.at

**REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU**

Kazalo

Lovro Sodja, uvod, slovensko.....	1
Lovro Sodja, uvod, nemško	4
Gorazd Žmavc, nagovor, slovensko.....	9
Gorazd Žmavc, nagovor, nemško	10
Karl Erjavec, nagovor, slovensko	12
Karl Erjavec, nagovor, nemško.....	13
Dr. Karin Kneissl, nagovor, nemško	14
Dr. Karin Kneissl, nagovor, slovensko	15
Sigrid Berka, nagovor, nemško.....	16
Sigrid Berka, nagovor, slovensko	17
Funkcionarji, ki so doslej vodili področje sodelovanja Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja.....	18
Predstojniki veleposlaništva Republike Avstrije v Ljubljani od l. 1919 do danes:.....	19
Koroški kulturni dnevi v Ljubljani - izvedeni koncerti pevskih zborov in tamburaških skupin iz avstrijske Koroške.....	20
Poročilo predsednika društva slovensko-avstrijskega prijateljstva o delovanju društva v letu 2017.....	21
Društvo slovensko-avstrijskega prijateljstva - Ljubljana.....	31
Jahresbericht des Vereins „Österreichisch-Slowenische Freundschaft“ Graz für 2017.....	32
Poročilo društva »Avstrijsko-slovensko prijateljstvo Gradec« o dejavnostih v letu 2017	34
16. Koroški kulturni dnevi v Ljubljani	35
Program dela DSAP Ljubljana za leto 2018:	37
Društvo se zahvaljuje za sodelovanje in pomoč:	38

